

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Karcag, 2023. szeptember 01.

Székhely intézmény: 5300 Karcag, Kálvin út 9.

Tagintézmény: 5300 Karcag, Kisújszállási út 112.

**„A jó tanító olyan, mint a jó fecske. Tudásának fészkrét
állandóan építi, gonddal rakja, gyarapítja.”**

Fonay Tibor

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
1. NEVELÉSI PROGRAM	8
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	8
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
1.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	15
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	25
1.5.1. <i>A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők</i>	<i>25</i>
1.5.2. <i>Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók</i>	<i>27</i>
1.5.3. <i>Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók</i>	<i>30</i>
1.5.4. <i>Sajátos nevelési igényű tanulók</i>	<i>32</i>
1.5.5. <i>Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás</i>	<i>43</i>
1.5.6. <i>A differenciálás lehetőségei a tanítási órákon a kiemelt figyelmet igénylő tanulók tanulmányi eredményességének biztosítása érdekében</i>	<i>45</i>
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	46
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	49
1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	51
1.8.1. <i>A tanulmányok alatti vizsgák jogi kerete:</i>	<i>51</i>
1.8.2. <i>A tanulmányok alatti vizsgák célja</i>	<i>52</i>
1.8.3. <i>A tanulmányok alatti vizsgák szabályozásának hatálya</i>	<i>52</i>
1.8.4. <i>Tanulmányi idő alatti vizsgák</i>	<i>52</i>
1.8.5. <i>Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei</i>	<i>56</i>
1.8.6. <i>Tanulmányi idő alatti vizsgák rendje</i>	<i>57</i>
1.9. A felvétel és az átvétel szabályai	70
1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	70
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	72
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	72
2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai	73
2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, pedagógusválasztás szabályai	74
2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	74
2.5. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei korlátai	76

Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola
5300 Karcag, Kálvin út 9.
OM: 201 469

2.6.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédeledek és taneszközök kiválasztásának elvei	77
2.7.	A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai ...	78
2.8.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése.....	81
2.9.	A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	81
2.9.1.	<i>A tanulók tanulmányi munkájának értékelése.....</i>	<i>82</i>
2.9.2.	<i>Egyéb, az értékeléssel, minősítéssel kapcsolatos szabályok</i>	<i>85</i>
2.9.3.	<i>A Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola kompetencia-alapú belső félévi, év végi mérései.....</i>	<i>86</i>
2.10.	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	87
2.11.	A tanulók továbbhaladása	89
2.11.1.	<i>A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei</i>	<i>89</i>
2.12.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	90
2.13.	Komplex Alapprogram a Kováts Mihály Általános Iskola székhelyén	90
2.14.	Digitális környezet a köznevelésben az EFOP 3.2.3-17 /VEKOP- 7.3.3.-17 2017-00031 azonosítószámú program megvalósítása a Karcagi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Kiskulcsosi Általános Iskolai Tagintézménye vonatkozásában (2023. szeptember 01-től: Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola Kiskulcsosi Általános Iskolája) .	105
2.15.	2.14. „Az EFOP 3.3.5-17-2017-00031 azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Karcagi Tankerületi Központban című projekt eredményeinek fenntartása a Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola vonatkozásában	108
3.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	110
	Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat	110
	MELLÉKLETEK	111
	1.SZ. MELLÉKLET – ÉRTÉKELŐ LAPOK A TANULÓK SZÖVEGES ÉRTÉKELÉSÉHEZ	111

BEVEZETÉS

A Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola 2 intézménnyel (székhely, tagintézmény) működik. A szülők és a gyerekek igényeihez alkalmazkodva, többféle lehetőséget biztosítunk a tanulók képességeinek kibontakoztatására, érdeklődésük kielégítésére:

- a tanórán kívüli egyéb foglalkozások
- kiemelt figyelmet igénylő tanulók felzárkóztató egyéni fejlesztése, differenciálás, csoportos fejlesztés
- Tehetségpont működtetése
- szivacs kézilabda bevezetése
- fenntarthatóságra nevelés

Nevelési és oktatási módszereink megválasztásában elsősorban a jól bevált hagyományokat követjük, de befogadói vagyunk mindazoknak az újításoknak is, melyeket hatékonyaknak tartunk. Nevelő-oktató munkánk színvonalát emelik azok az értékek, amelyeket hosszú évek munkája alapján értünk el. A pedagógiai munkát igényes, jól felkészült, innovatív tantestület végzi, amelyben a munkaközösségek vezető szerepet töltenek be. Tagintézményünk egyéni arculatait meghatározzák az évtizedek alatt felhalmozott szakmai ismeretek és tapasztalatok, valamint ezek mellett az új pedagógiai módszerek bevezetésére irányuló törekvések is. Intézményünkben az ismeretek közvetítése tárgyilagos és többoldalú megközelítésben történik. Az iskolai élet egészét illetően vallási és világnézeti semlegesség jellemzi munkánkat.

KARCAGI KOVÁTS MIHÁLY ÁLTALÁNOS ISKOLA **KISKULCSOSI ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA**

Tagintézményünk kis, kertvárosi, 8 évfolyamos iskola, ahol nevelő-oktatómunkánk sokrétűsége, színvonala eredményeként a terület, mondhatni "zárt közössége" pozitívan orientálódik intézményünk felé. Közvetlen környezetünkben kevés szülő választ más iskolát, hiszen a lakóhelyhez való közelség meghatározó tényező egy kisgyermek életében. Az iskola épülete tágas és rendezett, alkalmas a feladatok ellátására. Természettudományi, rajz szaktantermek, jól felszerelt géppark, sok kötetes könyvtár áll a tanulók rendelkezésére. 1-4. évfolyamon egész napos oktatásban vesznek részt a tanulók, amennyiben ezt a humán erőforrás megengedi. Amennyiben nem a napközis ellátást biztosítjuk. Az 5-8. osztályos diákjainknak lehetőséget biztosítunk a másnapi felkészülésre tanulószobai foglalkozások alkalmával. A szabadidő hasznos eltöltését szolgálják a heti rendszerességgel működő foglalkozások: énekkar, tánc, kézműves, rajz, tömegsport, tehetséggondozás, felzárkóztatás, egyéni fejlesztés, idegen nyelv, informatika. A kerettantervben meghatározott óraszám feletti tanórai foglalkozásokkal kívánjuk elősegíteni a tudás, a képesség, a személyiség fejlődését. Így, felmenő rendszerben biztosítjuk alsó tagozaton magyar nyelv és irodalom, matematika, majd felső tagozaton magyar nyelv, irodalom, matematika tantárgyak magasabb óraszámában való oktatását. Tanulóink eredményesen szerepelnek a városi, területi, megyei, országos versenyeken.

A nyolc évfolyamos képzés idején igyekszünk felkészíteni tanulóinkat az informatikai társadalom kihívásaira, bármilyen típusú középiskolai tanulmány folytatására. Kiemelten fontosnak tartjuk a digitális világ mellett, a matematika tantárgy hangsúlyosabbá válását, ezzel támogatva a műszaki tudományok irányába történő továbbtanulást, majd pedig munkavállalást. Az iskolaépülethez tartozó kültéri, kellemes környezet többféle sportolási lehetőséget biztosít. Hatalmas füves pálya, játéktérrendszer, sportpálya, tenispálya várja a tanulóifjúságot és a kulturált szórakozásra, sportolásra vágyó felnőtteket. Sporteredményeink kimagaslóak. 2023.őszétől bevezetjük a szivacs kézilabda oktatását felmenő rendszerben. Iskolánk nyitott, a mikrokörnyezettel napi kapcsolatban áll.

KARCAGI KOVÁTS MIHÁLY ÁLTALÁNOS ISKOLA SZÉKHELY

A képességek differenciált fejlesztésével, a tehetséggondozást segítő különböző tanórai és tanórán kívüli foglalkozások szervezésével biztosítjuk a személyiség fejlődését eredményező nevelést, oktatást. A kompetencia-alapú oktatás során elsajátított módszereket továbbra is használjuk, valamint a Komplex Alapprogramot is alkalmazzuk. Tehetségpontként támogatjuk a tanulók képességeinek kibontakoztatását, a tehetséges tanulók azonosítását és fejlesztését. Az egészséges életmódra nevelést szolgálja a mindennapos testnevelés és a DSE keretében, tanórán kívül választható tevékenységek (kosárlabda, kézilabda, úszás, labdarúgás, atlétika, triatlon, duatlon, asztalitenisz). A matematikára, mint a továbbtanulást alapvetően meghatározó és segítő tantárgyra nagy figyelmet fordítunk. A kerettantervben meghatározott óraszám feletti tanórai foglalkozásokkal kívánjuk elősegíteni a tudás, a képesség, a személyiség fejlődését. Így, felmenő rendszerben biztosítjuk alsó tagozaton magyar nyelv és irodalom, matematika, majd felső tagozaton magyar nyelv és irodalom, matematika, valamint biológia, fizika, földrajz és kémia tantárgyak magasabb óraszámú való oktatását. 1-4. évfolyamon egész napos oktatásban vesznek részt a tanulók. Az 5-8. osztályos évfolyamból - indokolt esetben – igényelhetik a tanulók tanulószobai felvételüket. Az egyéb foglalkozások (énekkar, tánc, kézműves, rajzfoglalkozás, informatika, tájfutás, helytörténeti-honismeret, dráma-színjátszó, idegen nyelv, játék óra, tehetségkörök) lehetőséget nyújtanak a gyerekek érdeklődésének megfelelő, személyiségfejlesztéséhez. Hagyományokra épülő nevelési, oktatási rendszerünk kialakítása során a tanulók egészséges, kulturált életmódra nevelését, a továbbtanuláshoz szükséges szilárd alapok biztosítását, a szabadidő hasznos eltöltését, a környezeti nevelést tartjuk fontosnak.

Az iskola küldetésnyilatkozata

Pedagógusaink elkötelezettek a minőségi, esélyteremtő nevelés ügye iránt, mellyel megteremtik a versenyképes tudás megszerzésének lehetőségét a tanulóknak. A gyermekek egyéni sajátosságaira és a társadalom elvárásaira figyelő és annak megfelelni akaró iskola kívánunk lenni, amelyben a gyermek egészsége, személyiségének tiszteletben tartása és fejlesztése olyan közös feladatunk, amelyben nemcsak az intézmény dolgozóira, hanem egyéb partnereinkre, elsősorban a szülők együttműködésére is számítunk.

Az iskola jövőképe

Olyan intézményben kívánunk együttműködni, ahol az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok minősége környezetbarát és egészségmegtartó. Ahol biztosítva van hosszú távon a gyermekek szakmai, szellemi, érzelmi, esztétikai, lelki fejlődése. Környezettudatos állampolgárrá váló tanítványokat bocsátunk újtjukra, olyanokat, akiknek reális esélyük van a sikeres munkavállalásra, képesek az élethosszig tartó tanulásra.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A harmonikus személyiség kibontakozásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességek fejlesztése.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenység.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók beillesztése – lehetőség szerint –korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.

- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- A digitális eszközök használata fontos feladat, melyet indokoltta tesz, hogy:
 - ✓ megfelelően motivál,
 - ✓ erősíti a tevékenységközpontú munkaformát,
 - ✓ kollaboratív tanulásra ad lehetőséget,
 - ✓ lehetőséget ad a kooperatív technikák minél szélesebb körű alkalmazására,
 - ✓ segítségével többféle kompetencia fejleszthető,
 - ✓ támogatja a hatékony tanulási technikák megismerését és elsajátítását,
 - ✓ a digitális készségek jól hasznosíthatók a munka világában, csökkentik a digitális leszakadást.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.
- Komplex Alapprogram működtetése

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, tanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az intézményvezetővel folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkal) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógusok legfontosabb feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és helyettesített órák vezetése
- hagyományos rendezvényeink szervezése és azok lebonyolításában való közreműködés
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a kötelező hétévenkénti továbbképzéseken,
- tanítás nélküli munkanapokon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- fontos feladatának tekinti az iskolai dokumentumok ismeretét
- ellátja a tanulókkal kapcsolatos ügyviteli teendőket
- adminisztrációját naprakészen vezeti
- figyelemmel kíséri a tanulók szellemi, érzelmi fejlődését
- a kimagasló teljesítményt mutató tanulókat hozzásegíti tehetségük kibontakozásához
- óráin optimálisan felhasználja a szemléltetési lehetőségeket
- aktívan részt vesz a tagintézmény pedagógiai programjában, munkatervében, meghatározott rendezvények, versenyek szervezésében
- támogatja a diákönkormányzat munkáját, programjait
- hospitálással igyekszik megismerni a nevelőtársai pedagógiai munkáját
- az egyes tanulókra készített fejlesztési tervet a tanuló egyéni képességéhez alakítja
- aktívan részt vesz az intézmény rendezvényein
- tanulói érdeklődését az együttműködés, csoportban való együttműködés felé alakítja
- felelőssége kiterjed a kötelező tanítási órán felül végzett feladatok lelkiismeretes teljesítésére
- leltárak és szaktantermek rendben tartása, dekorációjának kialakítása

A pedagógus a tanuló értékeléséről a KRÉTA elektronikus naplón és tájékoztató füzetben keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök/admin havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják. Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt a tagintézmény-igazgató és az igazgató-helyettesek javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök szükség esetén jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre: A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi háttérének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákönkormányzati tagjaival, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és szükség esetén látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel, akik iskolán belül és iskolán kívül vesznek részt a támogatásban (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokat ellátó szakember)
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a lemaradó és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- tanév során 3 alkalommal szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az elektronikus napló és az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére,

- részt vesz a munkaközösségek munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Az egyes kompetenciaterületek (olvasás, szövegértés, matematika, természettudományos, idegen nyelvi) fejlesztéséhez, rögzítéshez, ismétléshez, élményszerű gyakorlásához pedagógusaink rendszeresen alkalmaznak interaktív tananyagokat, beépítik a digitális tanrend alatt szerzett tapasztalataikat.

Célkitűzésünk a pedagógusok informatikai készségeinek elmélyítése, a korszerű, az informatikai eszközök használatát is előtérbe helyező attitűd kialakítása. A 21. században a tanítás-tanulási tevékenység szinte minden területén elengedhetetlen az informatikai eszközök és módszerek használata. Célunk, hogy minél több digitális tananyagot biztosítsunk tanulóink számára. Ezen tananyagok jelentős részét az iskolából elérhetően is használni tudják. Tudjuk azonban, hogy ezen a területen még jelentős előrelépésre van szükségünk. Célunk az is, hogy a megoldott feladatok mérése és értékelése is automatikus lehessen minél nagyobb arányban.

1-4. évfolyamon cél:

- alapkészségek digitális módszerekkel történő fejlesztése;
- digitális eszközök alapszintű használata.

5-8. évfolyamon cél:

- kompetenciafejlesztés digitális eszközökkel;
- digitális írástudás;

- hatékony információkeresés;
- rendszerezés digitális eszközhasználatával;
- az informatika oktatás modern eszközrendszerének és alkalmazásoknak használatorientált megjelenése;
- digitális tér, internethasználat biztonságossá fejlesztése.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást.

Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia:

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felőli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá, ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén tervek készítését és hajtásáig végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységekben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Társ kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).
- Tudatos, felelősségteljes internethasználat
- Tanulásiirányítás – önálló tanulás képessége.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értéorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

Tanulmányi, sport- és művészeti versenyek

A különböző tanulmányi, sport- és művészeti versenyeken való részvétellel egyaránt fejlesztjük a tanulók értelmi, érzelmi és egyéb képességeit. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük a szülők hozzájárulásával. A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a munkaközösségek és a szaktanárok végzik.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);

- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme. Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb. Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással. Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,
- az egész napos iskola programja,

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.

- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mértén tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola /napközi keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akarataikat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika stb.
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

Tanórán kívüli feladatok:

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon
- Egész napos iskolai /napközi foglalkozásokba beillesztve
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása
- Az iskola sportköre tagja a Diák sportszövetségnek.
- A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciók csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Léleki egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet

- Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb.)
- A betegségek megelőzései
- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

- Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség
- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe – aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás – öltözködés – személyi higiéné

- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiénája, fehérmű szerepe, testápoló szerek, napozás és veszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánzás

- Nemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei, prevenció
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, digitális eszközök, internet, TV, videó rabsága, megelőzésük

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Nemi egészség, harmónia

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme
- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
- Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
- Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, *az öko-munkacsoport*, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén. A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetökké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témnapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyeztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására. A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét. El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulóira, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40%-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltesék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.5.1. *A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők*

A hátrányos helyzetű tanulók nevelése az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés pedagógiai rendszere (IPR) módszertani elemeinek adaptációja alapján folyik az iskolában.

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.

- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és IPR).
- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellre vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.5.2. Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók

A korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer létrehozását és működtetését az EU 2020 stratégiára vonatkozó célkitűzéseikhez tett hazai vállalás (a korai iskolaelhagyók arányának 10%-ra történő csökkentése 2020-ra) teszi szükségessé, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 19.§ (2) h) bekezdése az iskolai lemorzsolódás – és ezzel a korai iskolaelhagyás – megelőzését szolgáló beavatkozásokat megalapozó és támogató korai jelző- és pedagógiai intézkedésekkel támogató rendszer kiépítésére irányul. A rendszer célja továbbá a legalább középfokú végzettség megszerzése, ezzel elősegítve a fiatalok munkaerőpiacra való beilleszkedését, és hosszú távon a munkavállalás, a pályán maradás sikerességét. A korai jelzőrendszer működtetésével a nevelési-oktatási intézményekben nyilvántartott adatokra épülve értékelést, elemzést követően jön létre egy olyan pedagógiai munkát támogató rendszer, amely segíti a pedagógusok oktató-nevelő munkáját, támogatja az intézményeket, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos teendőikben, valamint a beavatkozások megszervezésében, megvalósításában.

A végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentésének az alapja a köznevelési rendszerben tanulmányokat folytató, de lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók kiemelt, komplex támogatása, ami a köznevelési rendszer szintjén elsősorban a korai iskola elhagyással kiemelten érintett köznevelési intézmények fejlesztésével, illetve az ezen intézmények és pedagógusaik számára nyújtott szakmai szolgáltatások biztosításával érhető el.

Lemorzsolódással veszélyeztetett az a tanuló a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4.§ 37. pontja értelmében, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

A lemorzsolódás megelőzését célzó tevékenységek jellemzői:

- a be- és elfogadó szemlélet kialakítása az oktató-nevelő munka valamennyi szereplője vonatkozásában
- gyermek és tanulóbarát környezet kialakítása
- új tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása a nevelés, tanulás-tanítás folyamatában,
- széleskörű tevékenységformák biztosítása,
- egyéni bánásmód és az optimális fejlesztés biztosítása
- kapcsolatfejlesztés és párbeszéd.

A lemorzsolódás megelőzésének megnyilvánulási formái intézményi szinten

- a hatékony integrált neveléshez szükséges pedagógiai módszerek, iskolai tanulásszervezési eljárások alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon pl. differenciált tanulásszervezés, tevékenységközpontú ismeretközvetítés, kooperatív tanulás, projektoktatás, drámapedagógia stb.);
- az infokommunikációs eszközök intenzívebb tantermi használata;
- gyermek és tanulóbarát intézményi környezet megléte (hagyományos helyett csoportmunkára alkalmas csoportszobai, osztálytermi be- és elrendezés);
- széleskörű tanórán kívüli foglalkozások és szabadidős programok biztosítása;

- a pedagógus ismeretközlő szerepe helyett a facilitátor szerep kerül előtérbe;
- a szülők és az iskola partneri kapcsolatának továbbépítése, az intézmény mindennapi életébe történő további bevonása;
- a társadalmi és szakmai környezettel való együttműködés.

A lemorzsolódás megelőzésének megnyilvánulási formái az egyén szintjén

- valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű tanuló bevonása a megelőzésbe, megnyerve a szülőket is partnerként;
- a pedagógiai munka egyik kiemelt területévé válik: az érintett tanulók hátrányainak feltérképezése az alapvető képesség és készségterületeken, az egészséges személyiségfejlődés, a szociális fejlettség, a közösségi kapcsolatok és tanulási nehézségek területén;
- a feltérképezett hátrányok enyhítésére kidolgozott egyéni fejlesztési tervek készítése megtörténik, megjelölve benne a hátrányokat, azok fokát, a kompenzációs feladatokat, a tevékenységeket, a módszereket és a szervezeti kereteket, szintereket, gyakoriságot – ennek megfelelő folyamatos egyéni fejlesztés zajlik;
- a differenciált tanórai tanulásszervezés, valamint a fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó és az érdeklődési körnek megfelelő tanórán kívüli foglalkozások biztosítása, melynek eredményeként a lemorzsolódási, továbbtanulási, kompetenciamérési eredmények az érintett tanulók körében folyamatosan javuló mutatókat érnek el;
- az érintettek bekapcsolódnak az iskolán kívüli, továbbtanulást segítő programokba (pl.: Útravaló Ösztöndíjprogram)
- fokozott figyelem az érintett tanulókra, pozitív intézményi attitűddel, folyamatos pozitív mintaadással;
- az átmenetek pedagógiai segítése: óvoda – iskola, alsó tagozat – felső tagozat, általános iskola – középiskola között (egymás munkájának megismerése, tanítási tartalmak összehangolása, tanulók átadás-átvétele intézményváltáskor, nyomonkövetés, esetmegbeszélése, közös programok)
- az inkluzív intézményi pedagógiai attitűd, a befogadó szemlélet erősítése a pedagógusokban, a tanulóknak és a szülőkben az eltérő szociális háttérű, a sajátos nevelési igényű és a roma gyermekek, tanulók iránt.

A tanítást – tanulást segítő eszközrendszer elemei

- Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek
- Komplex Alapprogram, Te órád

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok, módszerek és az önálló tanulási képességet kialakító programok és módszerek alkalmazása,
- a tanulók önálló – életkornak megfelelő – kreatív tevékenységére épülő foglalkozások alkalmazása,
- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek.

- tanulási motiváció mérése egyénenként

Eszközijellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő tevékenységek,
- kommunikációs képességeket fejlesztő tevékenységek
- komplex művészeti tevékenységek alkalmazása

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő tevékenységek, programok
- mentálhigiénés tevékenységek, programok,
- előítéletek kezelését szolgáló tevékenységek, programok

A szociális és életvitel kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek, képességek tartoznak, amelyek egyaránt alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének. E terület lényeges elemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a tolerancia és az őszinte kommunikáció. A társas viselkedés terén az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó és érvelő képesség, a konfliktustűrő, kezelő, megoldó képesség. Éppen ezért az integráció társadalmi jelentősége szempontjából alapvető jelentőségű képességterületről van szó, ami nem csak a hátrányos helyzetű gyerekeknek fontos; a nem hátrányos helyzetű tanulók éppen a heterogén osztályok révén sajátíthatják el például az interkulturalitás, a tolerancia, az előítélet mentesség elengedhetetlen kompetenciáit.

A lemorzsolódás megelőzését támogató módszertani elemek

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- kooperatív tanulásszervezés
- projekt módszer
- drámapedagógia

A korszerű tanulásszervezési formák alkalmazása a tanórákon jelentősen csökkenti a tanulói lemorzsolódást, hiszen ez adja a tanítási folyamatnak azt a keretét, melyben lehetőség van az eltérő fejlettségű, motiváltságú tanulók minél sikeresebb fejlesztésére. A korszerű tanulásszervezési formák alkalmazása során lehezőség van – a frontális módszerrel szemben – a tanórán minden tanuló megszólítására, az egyéni haladás biztosítására.

A pedagógusi együttműködés formái

- értékelő eszmegbeszélések
- problémamegoldó fórumok
- hospitálásra épülő együttműködés

A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

- pályaorientáció
- továbbtanulásra felkészítő program

Elvárható eredmények

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a nevelési – oktatási intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező tanulók fogadására és együttnevelésére.
- A tanulói lemorzsolódást megakadályozó tevékenységek beépülnek a helyi tantervbe.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki és tart fent minden szülővel / törvényes képviselővel.
- Az intézményben pedagógusi együttműködésre épülő értékelési rendszer működik.

A lemorzsolódás megelőzésére vonatkozó pedagógiai eljárások elvárt eredményei

- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma /aránya.
- Csökken az intézményben az iskolarendszerű oktatásból kikerülők száma.
- Csökken az iskolai hiányzások óraszáma.
- Csökken a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében az egyéni tanrendben tanulók száma.
- Nő az érettségire adó középfokú intézményekben továbbtanuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Az intézményben az OKM eredmények nem mutatnak romló tendenciát.

A lemorzsolódás megelőzésével kapcsolatos éves feladatok

- HH, HHH-s tanulók létszámadatainak (osztályok, tagintézmények közötti arányok) naprakész vezetése, a szükséges osztályszervezési intézkedése megtétele tanévkezdés előtt.
- Tanulói hátrányok feltárása, fejlesztendő területek beazonosítása, eszközrendszer elemeinek hozzárendelése.
- Egyéni fejlesztési tervek elkészítése.
- Egyéni fejlesztés, nyomonkövetés.

1.5.3. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolatai problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Leggyakoribb zavarok:

- **figyelem,- és magatartás zavarok**
 - gyorsan vált egyik cselekvésről a másikba,
 - feladatait, munkáját képtelen megszervezni,
 - életkorához képest túlzott ellenőrzést igényel,
 - a csoportban nehezen tudja kivágni, míg sorra kerül,
 - nem tudja befejezni, amit elkezdett,
 - nem figyel oda,
 - figyelme könnyen elterelhető,

- képtelen iskolai munkájára koncentrálni,
- nem tud tartósan egy játékkal játszani.
- **kognitív funkciók zavarai:**
 - a figyelem nem megfelelő működése,
 - az önálló tanulás nehézsége
 - lassabb munkatempó
- **agresszió:**
 - szociális probléma-megoldási készségük erősen korlátozott. Ezek a gyermekek tényleg úgy érzik, hogy támadják őket olyan esetekben is, amikor szándékos provokációval vádolják őket. Különleges bánásmódot igényelnek, lemorzsolódásuk behozható a követelmények szintjére szakszerű foglalkozással.

A nevelőtestület arra törekszik, hogy a magatartászavarral, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek számára megtalálja a személyre szabott bánásmódot, az önbizalmat, örömet adó tevékenységet. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő tanulók ellátását az intézmény fejlesztő pedagógusai, szakemberei végzik a tanulót tanító pedagógusokkal együttműködve.

Általános tevékenységek:

- Kezdődő magatartási / tanulási zavarok azonosítása osztályszinten, a megnyilvánulási probléma megjelölése
- Magatartási / tanulási problémák előrejelzése – egyéni szinten.
- A megvizsgált jelenségek elemzése (indíték – háttér).
- Pedagógiai konzultáció az osztályban tanítók részvételével (a jelenségek okai)
- Beszélgetés a tanulóval, szülőkkel

Különös figyelmet kell fordítani:

- az új gyerekekre,
- osztályismétlőkre,
- veszélyeztetettekre, védelemben lévőkre,
- a gyermekeket ért esetleges traumatikus élményekre.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a fejlesztő pedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- többségi órákon tanulást támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes értékelési és nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

Amennyiben a tanuló a szakértői bizottság szakvéleménye alapján egy tantárgyrész értékelése alól mentesítést kap, az annyit jelent, hogy értékelésénél az önmagához mért fejlődést kell osztályozni.

A tanórai munkában (differenciált feladatok végzésével párhuzamosan) továbbra is aktívan részt kell vennie. A mentesítést a szakértői vélemény alapján az igazgató tanévenként érvényesíti. A fejlesztő pedagógiai munka nem azonos a tanítók és a tanárok által biztosított korrepetálással, és a legtöbb esetben mindkettőre szükség van. A tantárgyrész értékelés alól történő mentesítés korlátozott időre szól, azaz ideiglenes, ezért a szakvélemény érvényességi ideje után lejár. A kontrollvizsgálat során történik annak megállapítása, hogy szükség van-e annak meghosszabbítására.

1.5.4. Sajátos nevelési igényű tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

Az integrált keretek között nevelt SNI-s tanulóknál az irányelvekben leírtakat alkalmazzuk. A fejlesztéshez, habilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanárok állnak rendelkezésünkre. Speciális esetekben a Kádas György EGYMI utazó gyógypedagógusa biztosítja a feladatellátást.

A fejlesztés célja, feladatai:

Az életkori csoportok megtartása mellett a tanulók egyéni haladási üteméhez igazodó, önmagukhoz mért fejlődést értékelő, sikerélményt biztosító, a reális életlehetőségeket folyamatosan szem előtt tartó oktatás és nevelés megvalósítása.

Az „Irányelv” biztosítja, hogy:

- a fejlesztés megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges a fejlesztés terjedjen ki az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmény pedagógiai programjának tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a. a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b. az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

Az ellátás személyi feltételei:

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztését a tanuló fogyatékosági típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár végzi, aki:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására,

- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről,
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására,
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletehez igazodó módszerváltásokra,
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógusok tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra,
- segíti a többségi pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a tanuló önmagához mért fejlődésének megítélésében,
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Intézményünk szakmai alapkokumentumában meghatározott ellátható SNI típusok:

A Kiskulcsosi Általános Iskolai tagintézményben:

A többi tanulóval együtt nevelhető:

- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos)

A Kováts Mihály Általános Iskolai székhely intézményben:

A többi tanulóval együtt nevelhető:

- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők)

A tanulásban akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

Az SNI enyhe értelmi fogyatékosok személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága az idegrendszer enyhe, különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és / vagy funkciózavarával függ össze.

Pszicho-diagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése.

A tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak azok a tanulók, akiket a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság enyhén értelmi fogyatékosnak minősített, másrészt az általános iskolában tanulási nehézséggel küszködő tanulók.

Ide tartoznak azok a tanulók, akik az idegrendszer biológiai és / vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelése, oktatása iskolánkban két részre tagolódik:

1-4. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére. Differenciálással, terápiákkal kell felárkóztatni a tanulókat.

A képességfejlesztésben hangsúlyt kell fektetni a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek. Az alapozás éveit különösen fontos időszakot jelentenek az enyhe értelmi fogyatékos tanuló további iskolai pályafutásában.

5-8. évfolyamot felölelő szakaszban a tanulók fejlesztése az előző pedagógiai szakasz eredményeire, megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléltetés képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül.

Fejlesztési feladat:

- megismertetni a tanulókkal a közvetlen tárgyi és személyi környezetüket úgy, hogy azt alakítani is képesek legyenek,
- téri tájékozódás fejlesztése,
- finommotorika fejlesztése,
- egyensúlyészlelés javítása,
- laterális dominancia kialakítása,
- utasítások végrehajtására nevelés,
- figyelemkoncentráció fejlesztése,
- belső beszéd kiépítése,
- bonyolultabb gondolkodási folyamatra szoktatás,
- kommunikációs készség fejlesztése,
- a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

Módszerek, eljárások:

- befogadó környezet megteremtése
- pedagógiaileg differenciáló, az egyén képességeit fejlesztő, határait tiszteletben tartó nevelés,
- gyakorlati (munkára nevelő) jelleg,
- egyedi tulajdonságok figyelembevétele,
- a fejletlen vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása,
- fejlesztésükben az életkori sajátosságokhoz igazodó módszerek választása.

A beszéd fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése

Beszéd fogyatékos az a tanuló, aki a receptív és/vagy expresszív beszéd/nyelvi rendszer szerveződése, fejlődési eredetű vagy szerzett zavarától eltérő, különböző klinikai képekben megmutatkozó tüneti sajátosságai, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus fejlődése miatt a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából veszélyeztetett.

A beszéd fogyatékoság nem tekinthető elsődlegesen halláskárosodás következményének; együtt járhat a nyelven kívüli kognitív képességek és a viselkedésszerveződés zavarai, azok maradványtüneteivel; valamint az olvasás/írás/helyesírás/számolás területén kialakuló verbális tanulási zavarral.

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akit a szakértői bizottság a sajátos nevelési igény megállapítása céljából diagnosztikus protokollra épülő komplex állapotfelmérés alapján annak minősít. A beszéd fogyatékos tanulónál a fentiek – az egészen enyhe alaki eltérésekhez társuló, észlelési és feldolgozási problémáktól az értelmetlen beszédig – sokféle változatban előfordulhatnak.

A súlyos beszéd fogyatékos tanulónál a kommunikációs zavarok következtében különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A tünetek együttesen tanulási problémákat is kiválthatnak.

Az iskolás korban amennyiben a tanuló folyamatos gyógypedagógiai/logopédiai ellátásra szorul, intézményünkben komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások formájában, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében végezzük a fejlesztést.

A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A beszéd fogyatékos tanuló iskolai fejlesztésében, speciális nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget biztosítunk az ép beszélő környezetben integráltan történő oktatásnak. A beszéd fogyatékos tanulók beszéd és nyelvi fejlesztését egyéni fejlesztési terv alapján, komplex foglalkozások keretében, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszerben végezzük. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszéd fogyatékos jellegétől függ.

A beszéd fogyatékos tanuló a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző intézmény szakvéleménye alapján adott tantárgy(ak), tantárgyrész(ek) értékelése alól mentességben részesülhet.

- A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében törekszünk a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszéd működés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.
- A fejlesztés legyen tudatos és tervszerű, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől az egyénre szabott terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.
- A módszerek megválasztásakor az életkor, a kognitív készségek, a szocioadaptív viselkedés és a szociokulturális környezet sajátosságainak figyelembevétele szükséges.
- A fejlesztésben meghatározó a sokoldalú percepciók fejlesztése, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmotorikus benyomások egymást erősítve fejlődnek.
- Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása. Mivel a nyelvi és kognitív képességek kölcsönhatásban állnak, komplex fejlesztéssel a terápia hatékonysága fokozható.

- A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása az osztályban megvalósuló, szakmailag megalapozott, differenciált foglalkoztatás mellett megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások szervezeti kereteit.
- A súlyos beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése intenzív, komplex és folyamatos fejlesztőmunka napi rendszerességgel.
- A fejlesztésünk hatékonyságát jelentősen befolyásolja a szülők támogató együttműködése. A terápiában – a minél gyorsabban automatizált jó beszéd szint elérése érdekében – a tanulóval kommunikáló valamennyi felnőtt partnerként részt vesz.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

Az autizmus spektrum zavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei.

Az autizmus spektrum zavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók speciális fejlesztésének elvei, céljai, feladatai és módszerei

- Az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése; ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, probléma-megoldási módszerek tanítása.
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése.

A tanulók fejlesztési céljai hierarchikus rendben helyezkednek el abból a szempontból, hogy mennyire szükségesek a tanuló alkalmazkodása és önszabályozása kialakításához (az egyéni fejlettségének szintjén).

Speciális módszerek az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésében

- A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligencia szintje és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyetlen képességprofil, valamint tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon, a fejlődés erre alkalmas eszközzel való folyamatos követésével.
- Speciális, egyébni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása
- Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezetben belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
- A szociális fogyatékkal összefüggő tanulási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek megértési szintjének megfelelő és szociális vonatkozásaitól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.). Ugyanakkor a tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetekben való tanulás).

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális- szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszkalkulia
- diszgráfia
- a fentiek együttjárása miatt kevert specifikus tanulási zavarok
- hiperaktivitás és figyelemzavar
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmónikus szerveződéséből eredő együtt járást. Gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak,
- az átlagnál nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivitási szintjük erősebben igadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,

- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszicho-pedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, pszichológus és egyéb szakemberek bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről tájékoztatjuk az osztálymunkában részt vevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a tanuló osztályfőnökére.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar, valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok részéről. A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulmányi teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás terén önálló vagy kevert típusú zavar formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia

Az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői:

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása

- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén.

A fejlesztés célja

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízáló-szintetizáló módszerrel,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszgráfia

Az írás grafomotoros jellemzőinek zavara.

Jellemzői:

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép
- szaggatott betűalakítás és betűkötések
- rossz csukló, -kéz, -ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák
- kialakulatlan kézdominancia
- lassú temójú írás, központosítás hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé
- fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondat szerkezet, helyesírás)

A fejlesztés céljai

A speciális írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása, a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazás (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés)

- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia

A számolási képesség specifikus zavara. A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, száneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyi érték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- számértékek szimbólikus funkciójának értelmezési nehézségei,
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézségei,
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége, figyelemzavar.

A fejlesztés célja:

A fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerzveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- matematikai törvények és szabályok készség szintű ismerete és alkalmazása,
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatnak megengedése,

- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és /vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

- szóródó, terhelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, esetenként düh, haragreakciók
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb)
- megkezdett tevékenység befejezetlensége, ingersorozatok hibás kivitelezése
- tantárgyi alulteljesítés (főként nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban)
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek

A fejlesztés célja:

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés
- speciális figyelem-tréning
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése
- fokozott egyéni bánásmód
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése
- feladatok időbeli struktúrájának megtervezése és kivitelezése
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá azok a szocioadaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön-,vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek háttérben elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A mozgásfogyatékos tanulók iskolai fejlesztése

Gyógypedagógiai értelemben azokat a személyeket tartják mozgáskorlátozottaknak, akiknél a mozgásszervrendszer (tartó-, csont-, ízületrendszer és/vagy mozgató izom-, idegrendszer) veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara következtében olyan jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, amelynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés, és a szocializáció csak nehezített körülmények között lehetséges.

Maga a mozgásfogyatékoság ténye nem befolyásolja a gondolkodási folyamatokat, azonban szükséges figyelembe venni azt, hogy a tanuló mozgásos akadályozottsága, cselekvéses tapasztalatszerzése minőségileg és mennyiségileg is módosulhat, ezáltal megváltozhat a külvilág észlelése, a megismerési folyamatok, így az átlagostól eltérő lehet a kognitív funkciók fejlődési útja, lassabb fejlődési ütemmel találkozhatunk. Ezért a pedagógusnak minden osztályszinten és a lehető legtöbb tanulási-tanítási helyzet során teret kell biztosítani arra, hogy a mozgásfogyatékos tanuló közvetlen tapasztalatokat szerezzen.

Ennek jellemzői a következők:

- fontos annak a testhelyzetnek a megtalálása, kialakítása, amely lehetővé teszi a tapasztalatok gyűjtését;
- elérhető, tapintható, motiváló, ingergazdag környezetet kell létrehozni;
- a cselekvéses tapasztalatszerzésre szánt időt soha nem szabad elhagyni, a mozgásfogyatékos tanuló tanuló társaival együtt és azonos módon vegyen részt a kísérletekben, a felfedezésekben, közös játékokban, projektekben;
- a cselekvéses tapasztalatszerzés módja nem csak az életkor, hanem elsősorban a szomatikus állapot és a fejlettségi szint függvénye;
- a cselekvéses tapasztalatszerzés tudatos, tervezett, hiánypótló, az adott ismeret elsajátítását több síkon alátámasztó munka.

Minden mozgásfogyatékos tanuló más és más. Azonos diagnózis mellett is csak az adott mozgásállapotú, egyedi, tanulóra vonatkozó feltételeket szükséges a pedagógusnak megteremtenie mind az akadálymentesítésben, mind a tanulásszervezésben és a tanulást segítő eszközök, módszerek kiválasztásában. Ebben a folyamatban igen fontos szerepe van az utazó szomatopedagógus közreműködésének, aktív, támogató jelenlétének; a pedagógus és az utazó gyógypedagógus vagy konduktor közös, inkluzív szemléletű gondolkodásának.

1.5.5. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok

- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

Intézményünk akkreditált, kiváló tehetségpontként működik, a „Kováts –Tehetségpont” komplex programja segíti a tanulók képességeinek kibontakoztatását a tehetségek azonosítását, gondozását.

A Kováts - Tehetségpont célja:

„A természet értelmes kérdésekre érthető válaszokat ad.”

/ Joseph Gay – Lussac /

„Az igazi felfedezőúthoz nem más tájakra van szükség, hanem új szemre.”

/ Marcel Proust /

„ Matematika nélkül ahelyett, hogy aktív résztvevői lennénk, csak passzív megfigyelői lehetünk a természet táncának.” / Michio Kaku /

A Kováts - Tehetségpont hitvallása lehet a háromt idézet, hisz kiemelten kívánunk foglalkozni a matematikai és természettudományos tehetséggondozással, de ezen túl fontosnak tartjuk a sport, a művészet szerepét is. Célunk, hogy a jövő nemzedéke érzékeny legyen a természettudományok iránt, figyeljen a természetre, tanuljon meg tőle értelmesen kérdezni és ehhez sajátítson el korszerű szemléletet. Legyen nyitott az általános emberi értékek befogadására. Játékok, játékos feladatok, tapasztalatgyűjtő programok segítségével pozitív attitűdöt kívánunk alakítani tanítványainkban a természet, a természettudományok – és segítők, a matematika és az informatika - iránt.

Mi is ezt valljuk: „A „tehetséges” megjelölés nem valamely szűken vett kritérium (IQ-teszt, tanulmányi, verseny vagy üzleti eredmény) alapján kiválasztott elitet jelöl. Tehetségígéret az is, aki kivételesen erős motivációja miatt akar bekerülni a leírt tehetséggondozó formákba. Mindenki tehetséges lehet: az egyéni tehetség más és más, sokszor még szunnyadó készségekben mutatkozik meg. Mivel egy adott szakmában vagy szakterületen a siker elérését a készségek rendkívül változatos keverékei egyaránt biztosíthatják, a tehetség szűk értelmezése és definíciója nemcsak kirekesztő jellege miatt, hanem kisebb hatékonysága miatt is káros lehet. Ugyanakkor a motiváció egyedül nem jelenthet jogot a tehetségsegítés egyre és egyre többet adó formáiba való bekerülésre, ehhez az elért eredményen alapuló, szakmailag indokolt kritériumok alapján szakértők által történő, nyilvános és ellenőrizhető kiválasztás kell.”

A Kováts - Tehetségpont intézményi szintű feladata:

- az alsós tanulók számára minél több lehetőség biztosítása a képességek kibontakoztatásához

- az első osztályos bemeneti mérés eredményei alapján törekszünk az esélyegyenlőség megteremtésére
- a tehetségek azonosítása
- a felső tagozatos tanulókat – lehetőségeink szerint- tehetségüknek megfelelően fejlesztjük tovább, illetve megtaláljuk számukra a külső szakembereket
- szabadidős programok szervezésével látókörüket szélesítjük
- versenyhelyzetekben megmérettetések biztosítása
- együttműködési megállapodások kötése külső szervezetekkel
- a partnerek tájékoztatása
- belső képzés, továbbképzés, konferencia szervezése
- kapcsolatfelvétel, tapasztalatcserék más Tehetségpontokkal
- Tehetségnap megszervezése
- A tanév projektjéhez lehetőség szerint szakmai tábor, tapasztalatszerző utak szervezése.

1.5.6. *A differenciálás lehetőségei a tanítási órákon a kiemelt figyelmet igénylő tanulók tanulmányi eredményességének biztosítása érdekében*

- A különleges bánásmód keretében a nevelés-oktatás folyamatában a sajátos követelmények alkalmazása, melynek célja a tanuló eredményeinek javítása, a tanuló segítése. A sajátos követelmények minden olyan tanórán érvényesítendő, amelyeken a tanuló tanulási problémái közvetlenül vagy közvetve nehezítők.
- A motiváltság elérésében támaszkodni kell a tanulók különféle késztetéseire, igényeire, szükségleteire.
- A differenciálás megvalósítható a tartalom mennyiségében, mélységében, részletezettségében, minőségében, a tartalmi részek egymásra építettségében, kapcsolataiban, a tanulók már meglévő ismereteinek és tapasztalatainak mélysége alapján, a tanulói érdeklődés irányultságában.
- Differenciálás a választott módszerek vonatkozásában.
- A választott munkaformák igazítása a tanulói igényekhez: egyéni munka, homogén vagy heterogén csoportmunka, frontális munka, páros munka, stb.
- Differenciálás a választott szervezési mód vonatkozásában: kötetlen, kötött, mikrocsoportos, kooperációra építő.
- Differenciálás a pedagógiai irányítás módjában: direkt, indirekt, nyitott vagy zárt forma.
- Differenciálás az információk megszerzése során a közvetítési mód csatornájában; egyidejűleg többcsatornás információközvetítés javasolt: a választott közvetítési csatorna igazodjon a tanulói igényekhez, erősségekhez: pl. auditív, vizuális, audio-vizuális, kinezetikus, komplex, interaktív, manipulatív, szimbólumokkal feldolgozott, technikai eszközökkel segített.
- Differenciálás a tanuló pedagógussal együtt töltött ideje tekintetében: az egyénre fordított idő mennyiségében, minőségében, segítséget kérve, kapva, ráfigyelve, eligazítva, stb.

- Kétszemélyes helyzetek teremtése az órákon, fokozott kontroll biztosítása.
- Differenciálás az információ megszerzése vonatkozásában: játékba ágyazottan, játékba ápitve, komplex tevékenységsorba integráltan, valamint projekt módon: egy téma körüljárásaként, vagy egy probléma megoldásaként, a kis lépések elvét követve, vagy nagyobb, átfogóbb lépésekben haladva.
- Differenciálás az egyes elemek egymásutániségében: a tanított elemek sorrendje, bonyolultsága, sokasága; az információk megszerzési szakaszainak egymásutánisége.
- Differenciálás a nevelés stílusában: demokratikus, ráhagyó, szeretetteljes, családi, elfogadó.
- Differenciálás a válaszadás módjában igazodva a tanulói igényekhez. szóban, rajzban, megmutatva, megépítve, elkészítve, megalkotva, kiválasztva a helyeset.
- Differenciálás a munkavégzés ütemében, tempójában, igazodva a tanulói igényekhez: a tanulói feladatvégzés sebességéhez való igazodás (lassan, gyorsan, időre, egyéni tempóban, kiegészítő feladatok adásával)
- Differenciálás az önállóság fokában: teljesen önállóan, segítve, magyarázva, utánózva, bemutatva, megmutatva, együttvégezve, kis segítséggel, hivatkozással, stb.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, sikerélményhez juttatással, az önbizalom növelésével.
- Minden tantárgy esetében, amennyiben szükséges és ahol az információ feldolgozása olvasás útján történik, egyéni segítségnyújtás javasolt.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, tehetségkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittan csoportok, sportkörök, a művészeti tagintézmény csoportos foglalkozásai stb.), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőköcs erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése, támogatása az előítéletmentességre, az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

HAGYOMÁNYOK

Az ünnepek megrendezése, az iskolai és diákönkormányzati hagyományok ápolása fontos területei a személyiség sokoldalú fejlesztésének. Az identitástudat kialakítása, a szűkebb környezet megismerése és védelme alapvető feladata nevelő-oktató munkánknak.

Ünnepségek és megemlékezések mindkét intézményben

<i>Ünnepségek:</i>	<i>Megemlékezések:</i>
tanévnyitó ünnepség	október 1. - Zenei Világnap
október 23.	október 6. - /aradi vértanúk/

március 15.	január 22. - Magyar Kultúra Napja és április 11.- Magyar Költészet Napja
ballagás	május 6. - Redemptio
tanévzáró ünnepség	június 4. - Nemzeti Összetartozás Napja

Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola Kiskulcsosi Általános Iskolája

- Kiskulcsosi hét rendezvényei
- Iskolanyitogató
- Adventi hangverseny
- Városi környezetismereti verseny
- Városi angol mesemondó verseny
- Anyák napi köszöntés
- Karcag-Szepsi baráti találkozó
- Zenei Világnap a Kiskulcsosi Templomban
- Népdaléneklési verseny
- Családi nap
- Műsoros délután
- Kunbarikum városi diákbirkafőző, rajz és ökotárgykészítő pályázat és verseny
- színház, mozi látogatás alkalomszerűen

Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola - székhely intézmény

- Kováts hét rendezvényei
- Ki mit tud?
- Tehetségnap
- Iskolanyitogató programok: Betekintő
- színház, mozi látogatás alkalomszerűen
- Városi helyesírási verseny
- Alapműveleti matematika verseny
- Fizika +

Az ünnepségek, megemlékezések lebonyolításának rendje az intézmény éves munkatervében meghatározottak alapján történik. A városi ünnepségeken **mindkét intézmény együtt képviselteti** magát.

A tagintézmények hagyományos diákönkormányzati rendezvényei

A diákönkormányzat célja:

Olyan ifjúsági szervezet létrehozása, melyben a tagok, és rajtuk keresztül az iskola diákjai örömmel és aktívan vállalkoznak feladatokra, saját kreatív ötleteikkel állnak elő, a megvalósításban is tevékenyen részt vesznek, és ez által személyiségüket és környezetüket fejlesztik.

Alapvető feladataink:

- A tanítás - tanulás folyamatának segítése
- Személyes példamutatás
- Az oktatáshoz közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó vetélkedők, versenyek megszervezése
- Az osztályközösségek, az „iskolaközösség” kialakítása, formálása
- Az osztályvezetőségek rajtuk keresztül az osztályok munkájának segítése
- Közös élményeket, biztosító rendezvényeket szervezünk
- Megóvjuk, formáljuk, szépítjük közvetlen környezetünket
- Az iskola hagyományrendszerének ápolása
- Érdekegyeztetés, érdekérvényesítés, az iskolai élet demokratizmusának fejlesztése
- A tagintézményekkel való jó kapcsolat elmélyítése

A Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola Kiskulcsosi Általános Iskolája hagyományos szabadidős tevékenységei

- Nemzeti ünnepek méltatása, koszorúzás, fáklyás felvonulás
- Kiskulcsosi hét rendezvényeinek támogatása
- Egészségvédelmi vetélkedő
- Karácsonyi ünnepség
- Városi környezetismereti verseny támogatása
- Diákönkormányzati nap, diákönkormányzat programjai
- Farsang

A Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola - székhely intézménye hagyományos szabadidős tevékenységei

- Mikulás – Karácsony osztály szinten
- Karácsonyvárás (jókívánságok gyűjtése, fenyődíszítés, közös éneklés)
- Kisállat kiállítás
- a Ki mit tud? lebonyolítása
- a Kováts – hét megszervezése, lebonyolítása
- Farsang
- DÖK-nap szervezése / irányítása, diákönkormányzat programjai
- színház, mozi látogatás alkalomszerűen
- az osztályok érdeklődési körének megfelelően ősszel és tavasszal kirándulások,

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az intézmény vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök/ művészeti iskola tanárai tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök/ tanárai folyamatosan tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is szükség szerint)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Bemutatóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása
- Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:
 - ✓ gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
 - ✓ gyámhatóság,
 - ✓ szakmai szolgáltató szervezetek,
 - ✓ szakszolgálatok,
 - ✓ iskola-egészségügy,
 - ✓ kulturális és sportszervezetek,
 - ✓ civil szervezetek.

Az iskola együttműködik a kulturális közművelődési és egyéb intézményeivel a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei szerint. Nyitott minden olyan külső kapcsolatrendszer kialakítására és folyamatos működésére, amely a tanulók fejlődését, közösségi tevékenységét, szabadidejének hasznos eltöltését szolgálja. Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a továbbtanulás és a pályaválasztás érdekében, óvodások beiskolázása és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel és cégekkel, támogatókkal. A művészeti szakközépiskolákkal és más alapfokú művészetoktatási iskolákkal, szakmai szervezetekkel a tagintézmény vezető szervezi a tagintézmény kapcsolattartását.

Partnereink

Klebelsberg Központ, Karcagi Tankerületi Központ, szülők, tanulók, iskolaszékek, szülői szervezetek, Diák Sportegyesület, alapítványok, egyesületek, szakszervezetek, Intézményi Tanács, óvodák, általános iskolák, középiskolák, egyházak, iskolaorvosok, védőnők, Vöröskereszt, Tűzoltóság, Rendőrség, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, gyermekétkeztetés, Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás, Emberi Erőforrások Minisztériuma,

Oktatási Hivatal, Déryné Kulturális, Turisztikai, Sport Központ és Könyvtár, Györffy István Nagykun Múzeum, Kántor Sándor Fazekasház, Tájház, múzeumok, üzemorvos, média

A kapcsolattartás formái:

- ✓ szóban és írásban
- ✓ közös értekezletek tartása
- ✓ szakmai előadásokon és megbeszéléseken való részvétel
- ✓ módszertani bemutatások és gyakorlatok tartása
- ✓ intézményi rendezvények látogatása
- ✓ hivatalos ügyintézés
- ✓ közös ünnepélyek rendezése
- ✓ múzeumpedagógiai szabadidős tevékenységek (múzeumi órák, műhelyfoglalkozások, kézműves foglalkozások, szakkörök)
- ✓ közös rendezvények pl. KUNBARIKUM projekt megvalósítása

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1.8.1. A tanulmányok alatti vizsgák jogi kerete:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- A tanév rendje
- Az intézmény Szervezeti és Működési szabályzata
- Az intézmény Pedagógiai Programja

1.8.2. A tanulmányok alatti vizsgák célja

A tanulmányok alatti vizsgák szabályozásának célja a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 7. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatti vizsgák szabályainak rögzítése. A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga, pótló vizsga)

- követelményeit,
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a pedagógiai programjában határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell lenni a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 24. fejezetének 64 § - 74 § rendelkezéseire.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

1.8.3. A tanulmányok alatti vizsgák szabályozásának hatálya

A tanulmányok alatti vizsgák szabályozásának hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- aki egyéni tanrendben tanul
- aki különbözeti, beszámoltató vizsgára jelentkezik,

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérték és ennek feltételeként az intézmény vezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.8.4. Tanulmányi idő alatti vizsgák

1.8.4.1. Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, mint-egyéni tanrendben tanulót vagy felmentést kapott –kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól sajátos helyzete miatt, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokolta teszi.
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) akinek éves hiányzása a jogszabályban előírt mértéket meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye a tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, és ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

- d) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékánál többet hiányzott, és emiatt a tanuló teljesítménye a tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, és ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- e) a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető.

Egy osztályozó vizsga – a b) pontban meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Az osztályozó vizsgán a vizsga lehet írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati.

1-3. évfolyam	írásbeli vizsga	szóbeli vizsga	gyakorlati vizsga
Magyar nyelv és irodalom nyelvtani rész	X		
Magyar nyelv és irodalom irodalmi rész	X	X	
Matematika	X		
Etika/Hit-és erkölcsstan		X	
Környezetismeret	X	X	
Ének-zene			X
Vizuális kultúra			X
Technika és tervezés			X
Testnevelés			X
4. évfolyam	írásbeli vizsga	szóbeli vizsga	gyakorlati vizsga
Magyar nyelv és irodalom nyelvtani rész	X		
Magyar nyelv és irodalom irodalmi rész	X	X	
Első idegen nyelv (angol)	X	X	
Matematika	X		
Etika/Hit-és erkölcsstan		X	
Környezetismeret	X	X	
Ének-zene			X
Vizuális kultúra			X
Technika és tervezés	X		X
Testnevelés			X

5-6. évfolyam	írásbeli vizsga	szóbeli vizsga	gyakorlati vizsga
Magyar nyelv	X		
Irodalom	X	X	
Első idegen nyelv (angol)	X	X	
Matematika	X		
Etika/Hit-és erkölcsstan		X	
Történelem	X	X	

Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola
5300 Karcag, Kálvin út 9.
OM: 201 469

Hon-és népismeret 6.o	X	X	
Természettudomány	X	X	
Ének-zene		X	X
Vizuális kultúra		X	X
Digitális kultúra			X
Technika és tervezés	X		X
Testnevelés			X

7-8. évfolyam	írásbeli vizsga	szóbeli vizsga	gyakorlati vizsga
Magyar nyelv	X		
Irodalom	X	X	
Első idegen nyelv (angol)	X	X	
Matematika	X		
Etika/Hit-és erkölcsstan		X	
Történelem	X	X	
Állampolgári ismeretek 8.o	X	X	
Dráma és színház 8.o		X	
Fizika	X	X	
Kémia	X	X	
Biológia	X	X	
Földrajz	X	X	
Ének-zene		X	X
Vizuális kultúra		X	X
Digitális kultúra			X
Technika és tervezés 7.o	X		X
Testnevelés			X

Az írásbeli vizsga feladatlapjait az igazgató és a tagintézmény-igazgató által megbízott munkaközösség készíti el évfolyamszinten, az adott tagozat és óraszám figyelembevételével, akit a feladatlapokkal kapcsolatban titoktartási kötelezettség terhel.

A szóbeli vizsgán a tanuló tudását a megadott témakörökön keresztül állapítja meg a vizsgabizottság. Érdemjegyét a vizsgabizottság a szerzett jegyek átlaga alapján alakítja ki. Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet.

A nevelőtestület megtagadhatja az osztályozóvizsga letételének az engedélyezését, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak a száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének.

1.8.4.2. Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Különbözeti vizsgát tehet az a tanuló, aki

- tanulói jogviszony átvétellel való létesítéséhez más iskolatípusból kéri felvételét,
- eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

A különbözeti vizsga szervezése és lebonyolítása minden tekintetben megegyezik az egyéb tanulmányok alatti vizsgákkal. A tantárgyi követelményeket az igazgató által megbízott munkaközösség vagy szaktanár jelöli ki.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

1.8.4.3. Javítóvizsga

A vizsgázó a javítóvizsgát az igazgató által meghatározott időpontban teheti le.

Javítóvizsgát tehet az a tanuló,

- aki a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsgán, számon kért ismeretek az adott évfolyam, adott tantárgyi tantervének teljes anyagát felölelik. A tantárgyi követelmények, a továbbhaladás feltételei az intézmény helyi tantervében rögzítettek.

1.8.4.4. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

1.8.4.5. Független vizsgabizottság előtti vizsga

A köznevelési törvény a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során tehet az intézménytől, annak pedagógusaitól független tanulmányok alatti vizsgát, amely osztályozóvizsga és javítóvizsga lehet. A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi, az országos szakképzési névjegyzéken szereplő szakértőjét kéri fel a vizsgabizottság tagjának. A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az intézmény vezetője a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az intézmény a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak. A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll. Akkor is, ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról, magasabb évfolyamra jutásáról – a vizsgabizottság által adott osztályzat figyelembevételével – az intézmény dönt.

1.8.5. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

Az intézmény vezetője felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért. A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát a tagintézmény-vezetők készítik elő.

Az igazgató felel a vizsga jogszerű

- előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért,
- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni, és be lehessen fejezni.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. Az iskola által szervezett vizsga vizsgabizottsága csak és kizárólagosan az iskola pedagógusa lehet. A vizsgabizottságnak az előbbieket folytán tagja lehet az intézmény vezetője/tagintézmény-vezető is. A vizsgabizottság elnökét és tagjait az intézményvezető bízza meg.

A vizsgabizottság minimum három főből áll:

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Elnök:

- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében
- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el,
- a vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.
- A vizsga eredményét, a vizsgabizottság addig még nem ismertetett döntéseit a vizsgázók és a vizsgabizottság tagjai jelenlétében az elnök az eredményhirdető értekezleten ismerteti, röviden értékeli a vizsgát és ismételten tájékoztatja a vizsgázókat a jogorvoslati lehetőségekről.

A vizsgabizottsági tagok a vizsgaelnök irányításával végzik a feladataikat. Részt vesznek a vizsga lebonyolításában, az osztályzatok kialakításában, ellátják a vizsgához kapcsolódó ügyviteli és adminisztrációs feladatokat.

Kérdező tanár(ok):

Kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja. A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító pedagógus legyen.

1.8.6. Tanulmányi idő alatti vizsgák rendje

Vizsgaforma, vizsgarészek

- írásbeli vizsga
- szóbeli vizsga
- gyakorlati vizsga (vizuális kultúra, informatika, testnevelés és sport, technika életvitel és gyakorlat, ének-zene)

Vizsgaidőszakok

A tanulmányok alatti vizsgák időpontját az iskola saját hatáskörben a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendelet előírásaira tekintettel határozza meg. A vizsgaidőszakot az intézmény éves munkaterve, a tanév helyi rendje rögzíti, és arról az intézmény vezetője tájékoztatja a tanulókat. Osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. A rendes vizsgaidőszakban bármely vizsgafajta letéhető. Pótló vizsga letételére az igazgató a tanév tetszőleges időszakában rendkívüli vizsgaidőszakot szervezhet.

A rendes vizsgaidőszakok a következők:

- **félévi:** A tanév I. félévét záró, az éves munkaterv által meghatározott félévi osztályozó értekezlet előtti 10 tanítási nap.
- **év végi:** A tanév végén, az éves munkaterv által meghatározott év végi osztályozó értekezlet előtti 10 tanítási nap.
- **nyári:** A nevelési év vége, augusztus hónap utolsó 10 munkanapja.

Javítóvizsga, pótló vizsga: augusztus 15 – 31. közötti időszakban (évente csak egy alkalommal), melynek pontos időpontját az igazgató levélben közli az érintettekkel.

Osztályozó vizsga: osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.
A pontos időpontot a nevelőtestület dönti el.

Az írásbeli vizsga szabályai

Az írásbeli vizsga feladatlapját a szaktanár készíti el, nyomtatott formában és a vizsgát szervező igazgatónak, tagintézmény-igazgatónak adja át legkésőbb az írásbeli vizsgát megelőző napon.

- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli feladatokat.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár alakítja ki úgy, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék, a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- Az írásbeli vizsgán csak az iskola hosszú bélyegzőjével ellátott lapokon, feladatlapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával (felső tagozat) kell elkészíteni. A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet
- Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik.

A 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 68.§ (2) alapján a vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként hatvan perc. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni. Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezések vonatkoznak a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

A tanulmányok alatti vizsgán a lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott. A sajátos nevelési igényű vizsgázó a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az intézményvezető engedélye alapján:

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen,
- vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani. A pótló vizsga harmadik vizsgaként – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – is megszervezhető.

A 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 69. § (2), (5), (6) és (7) pontja részletesen szabályozza az írásbeli vizsgán elkövetett esetleges szabálytalanság kezelését és annak következményeit.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű piros tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat. A tagintézmény-vezető az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosított feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékel.

Az elégtelen írásbeli vizsgaeredmény szóbeli vizsgán javítható.

A szóbeli vizsga szabályai

A vizsgabizottság tagjainak száma 3 fő. Minden bizottságban lehetőség szerint két szaktanár vesz részt. A szóbeli vizsga tételeit (kérdéseit) a szaktanár állítja össze és a vizsgabizottság elnökének adja át legkésőbb a szóbeli vizsgát megelőző napon. A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották. A vizsgateremben, egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A szóbeli vizsgán a tanulók 3 – 4 fős csoportokban folytatólagosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgáznak.

- A felkészülésre vizsgatárgyanként legalább harminc perc időt kell biztosítani a vizsgázó számára a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként kifejtendő feladatot kap, melyhez kiválasztja a szükséges segédeszközöket. A segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- A feladatban szereplő kérdések megoldásnak sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgabizottság tagjai a feladattal kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a feladat kifejtését befejezte vagy a feladat kifejtésében elakadt.
- A vizsgázót nem szabad félrevezetni gondolkodásában, a feladat kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a feladat kifejtésében akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő felelet előtt legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
- Megkezdett vizsga nem szakítható meg.

- A szóbeli vizsgák nyilvánosak, de a betekintési szándékot legkésőbb a vizsganap előtti munkanapon írásban jelezni kell az intézmény vezetőjének, és az csak akkor engedélyezhető, ha azzal a vizsgázó is egyetért.
- A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az intézményvezető engedélye alapján harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni.

Engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.

Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két feladatot kell kifejtenie. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 71. § (5) és (6) pontja részletesen szabályozza a szóbeli vizsgán elkövetett esetleges szabálytalanság kezelését és annak következményeit.

A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak intézményünkben a következő vizsgatantárgyak:

- testnevelés,
- digitális kultúra,
- ének-zene,
- vizuális kultúra
- technika és tervezés

A gyakorlati vizsgafeladatokat a vizsgabizottság elnöke javaslatára az igazgató hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható. A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról. A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő. A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotások vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatok alapján kell értékelni.

A vizsgák helye, ideje és megtartási szabályai

- A vizsgák a tagintézmények épületében az igazgató, tagintézmény-igazgató által kijelölt vizsgatermekben és vizsgaidőpontokban zajlanak.
- A felügyelő tanár köteles a vizsga megkezdése előtt 15 perccel az iskolában megjelenni.
- A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni az alkalomhoz illő öltözetben.

- Javító- és pótló vizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni.
- A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg.
- Az vizsgákon csak az engedélyezett segédeszközök használhatók.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 66.§ (4) szerint a vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

- A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az igazgató, tagintézmény-igazgató bízta meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább egy héttel írásban értesíti az érintetteket.
- A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke és a gyermekvédelmi felelős tanácskozási joggal részt vehet.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az intézmény irattárában 5 évig meg kell őrizni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a tanuló szóbeli felkészülés alatti jegyzetei.
- A szülő kérésre a fenti dokumentumokba betekinthet.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.

Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Az írásbeli vizsgarész értékelése:

1 - 35%	elégtelen
36 - 50 %	elégséges
51 - 75 %	közepes
76 - 90%	jó
91 - 100 %	jeles

A szóbeli és a gyakorlati vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

A vizsgatantárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

1 - 35 %	elégtelen
36 - 50 %	elégséges
51 - 75 %	közepes
76 - 90%	jó
91 - 100 %	jeles

Amennyiben a tanuló tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

A vizsgatantárgy részei és követelményei

Alsó tagozat

Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

Az írásbeli vizsgaforma, az adott évfolyam tantárgyi követelményét kéri számon.

Az írásbeli feladatlap hat feladatból áll, melyek gyakorlati jellegű feladatok. Az írásbeli vizsgán az adott évfolyam nyelvtani anyaga és annak helyesírásával kapcsolatos feladatok kerülnek számonkérésre.

Rendelkezésre álló idő: 60 perc

Értékelés: maximálisan 60 pont szerezhető.

A végső érdemjegy az írásbelin szerzett pontszám százalékos értékelésének megfelelően történik.

Irodalom

Szóbeli vizsga, mely az adott évfolyam követelményeit kéri számon:

1. Hangos olvasás
3. Memoriter

Írásbeli vizsga:

1. Szövegértés
2. Írásbeli szövegalkotás (3-4. évfolyamon)

Értékelés: a maximálisan elérhető pontszám 1-2. évfolyamon 50 pont, 3-4. évfolyamon 70 pont.

Szövegértés 30 pont

Írásbeli szövegalkotás 20 pont (3-4. évfolyam)

Hangos olvasás 10 pont

Memoriter 10 pont

Rendelkezésre álló idő: 60 perc

Matematika

A matematika vizsga egy 60 perces feladatlap írásbeli megoldásából áll.

A feladatsor tartalmazza feladatonként az elérhető pontokat és az elérhető maximális pontszámot.

Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak:

- legalább öt, de legfeljebb tíz feladatból áll,
- érintenie kell a tananyag (félév vagy tanév) legfontosabb fejezeteit,
- a feladatok közül két feladat az alapfogalmak, alpműveletek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi,
- legalább négy feladat a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladat típusait tartalmazza 3 feladat rutinfeladatok és 1 feladat összetettebb feladatok,
- legalább két feladat számolási készséget és logikai készséget felmérő feladat típus legyen, amiből legalább az egyik szöveges feladat.

Környezetismeret

A környezetismeret vizsga egy 45 perces írásbeli vizsgából és 15 perces szóbeli vizsgából áll.

Az írásbeli feladat tartalmi jellemzői:

- az adott évfolyamon tanultak ismeretei
- az életkornak megfelelő általános tájékozottság
- Kapható pontszám: 60 pont

A szóbeli vizsga közvetlenül az írásbeli vizsgát követően történik. A vizsgáztató tanár kijavítja a feladatlapot, s a hibás feladatok alapján kérdez, majd a Pedagógiai Programban rögzített, az adott évfolyam minimum követelménye alapján kérdéseket tesz fel.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Ének-zene

Az ének-zene gyakorlati vizsga két vizsgarészből áll össze:

- egy népdal és gyermekdal eléneklése, szolmizálása - 10 pont
- egy ritmus sor megnevezése és eltapsolása – 10 pont

A vizsga ének-zene tantárgyból teljes mértékben az adott évfolyamon szereplő tananyag követelményeire épül.

Időtartam 30 perc.

Kapható pontszám: 20 pont

Technika és tervezés

A technika vizsga 1-3 évfolyamon gyakorlati vizsgarészből, részből, 4. évfolyamon írásbeli és gyakorlati vizsgarészből áll. Az adott évfolyamon a tantervi követelményeknek megfelelően írásbeli feladatsor Gyakorlati feladat: Egy egyszerű használati tárgy készítése 1-4. osztályban papírból, textiltől vagy fából.

Időtartam: 30 perc.

Elérhető pontszám: 20 pont.

4. évfolyam:

Időtartam: 30 perc

Elérhető pontszám: 40 pont.

Vizuális kultúra

Az előzetesen megadott témakörből három különböző technikával készített alkotásokat nyújtanak be: festés, grafika és papír megmunkálása.

Gyakorlati vizsga: megadott technikával képalakítás

Időtartam: 45 perc

Elérhető pontszám: 20 pont.

Értékelési szempontok: a rajzeszközök, színek használata, térkihasználása, kreativitása.

Testnevelés

A vizsga típusa: gyakorlati vizsga. A vizsga testnevelés és sport tantárgyból az adott félévben/évben a tananyagban szereplő követelményekre épül. A tanulók a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati vizsga sportágankénti bemutatásának időtartama 30 perc. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, gimnasztika, labdakezelés.

Értékelés: Mindegyik sportágra a vizsgázó 25 pontot kap.

Összes pontszám: 100 pont

Az értékelés arányában az egyes sportágak egyenlő százalékban érvényesülnek.

Etika/Hit- és erkölcstan

Az erkölcstan vizsga egy 30 perces szóbeli vizsgából áll. A vizsgán minden évfolyamon a megállapodás szerint megjelent tankönyv témakörei alapján történik a beszélgetés.

A szóbeli vizsga 2 feladattípusból áll.

1. Szituációs kép elemzése
2. Készítsen egy rajzot vagy rövid írásbeli szöveget egy napjáról vagy a családjáról vagy baráti kapcsolatairól.

Elérhető pontszám: 20 pont.

Első idegen nyelv

Az idegen nyelv vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli vizsga számon kéri az adott évfolyam tananyagát, a tantárgy évi követelményei és feladattípusai szerint. Az írásbeli vizsga a következő részekből áll:- nyelvhelyesség, szövegértés, szókincs. Az írásbeli vizsga ideje 60 perc.

A szóbeli vizsga:

- Hangos olvasás idegen nyelven
- Egyszerű párbeszédre reprodukálása
- Memoriter/ szókincs
- Hallás utáni értés, (egyszerű kérdések, utasítások megértése)

A témakörök az adott évfolyam tantervi követelményeinek megfelelően kerülnek összeállításra.

A szóbeli vizsgán 50 pontot lehet elérni, mely a nyelvhelyesség, kiejtés, kommunikációs készség (interaktivitás), folyamatosság és szókincs értékeléséből áll. A vizsga ideje 10-15 perc.

Felső tagozat

Magyar nyelv

Az írásbeli vizsgaforma, mely 75%-ban az adott évfolyam tantárgyi követelményét kéri számon, 25%-ban pedig szövegértést tartalmaz.

Az írásbeli feladatlap nyolc feladatból áll, melyekben a szövegértési feladattípusok, illetve gyakorlati jellegű feladatok szerepelnek.

Az írásbeli vizsgán az adott évfolyam nyelvtani anyaga és annak helyesírásával kapcsolatos feladatok kerülnek számonkérésre.

Rendelkezésre álló idő: 60 perc

Értékelés: maximálisan 50 pont szerezhető.

A végső érdemjegy az írásbeli beszámolón szerzett pontszám százalékos értékelésének megfelelően történik.

Irodalom

Írásbeli vizsga, amely az adott évfolyam tananyagát kéri számon. A tananyagból a szaktanár feladatsort készít. A vizsga során egy feladaton belül három témakörből kell számot adnia a vizsgázónak:

1. témakör: Irodalom elméleti anyag.
2. témakör: Kötelező ismeretanyag.
3. témakör: Fogalmazás

Értékelés: a maximálisan elérhető pontszám 30 pont, ezen belül 10 pont az irodalomelmélet, 10 pont az adott alkotóról adott felelet, 10 pont a fogalmazási készség. Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Rendelkezésre álló idő: 60 perc

Szóbeli vizsga: közvetlenül az írásbeli vizsgát követően történik, 15 perc szünet után. A vizsgáztató tanár kijavítja a feladatlapot, s a hibás feladatok alapján kérdez, majd a Pedagógiai Programban rögzített, az adott évfolyam tananyaga alapján kérdéseket tesz fel.

1. Irodalomelmélet 10 pont
2. Kötelező ismeretanyag 20 pont
3. Memoriter 10 pont

Maximálisan szerezhető pontszám 80 pont.

Történelem

A történelem vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga, amely az adott évfolyam tananyagát kéri számon. A tananyagból a szaktanár feladatsort készít.

Feladattípusok:

1. történelmi esemény
2. évszám
3. név
4. fogalom
5. térképhasználat

A feladatlap tartalmazza feladatonként az elérhető pontokat és az elérhető maximális pontszámot.
A vizsga ideje 60 perc.

Szóbeli vizsga: közvetlenül az írásbeli vizsgát követően történik, 15 perc szünet után.

A vizsga ideje 15 perc.

A vizsgáztató tanár kijavítja a feladatlapot, s a hibás feladatok alapján kérdez, majd a Pedagógiai Programban rögzített, az adott évfolyam tananyaga alapján kérdéseket tesz fel.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Első idegen nyelv

Az idegen nyelv vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli vizsga számon kéri az adott évfolyam tananyagát, a tantárgy évi követelményei és feladattípusai szerint.

Az írásbeli vizsga a következő részekből áll: nyelvhelyesség, szövegértés, szókincs.

Az írásbeli vizsga ideje 60 perc.

A szóbeli vizsga: kötetlen beszélgetés meghatározott témában. A témakörök az adott évfolyam tantervi követelményeinek megfelelően kerülnek összeállításra. A vizsgázó egy témakört húz véletlenszerűen.

A szóbeli vizsgán 25 pontot lehet elérni, mely a nyelvhelyesség 5 pont, kiejtés 5 pont, kommunikációs készség (interaktivitás) és folyamatosság 5 pont, szókincs 5 pont és hallás utáni értés 5 pont értékeléséből áll.

A vizsga ideje 15 perc.

Matematika

A matematika vizsga egy 60 perces feladatlap írásbeli megoldásából áll. Amennyiben a tanuló nem éri el a 35%-t, de teljesítménye legalább 25% lehetőséget kap szóbeli feleltre.

A feladatsor tartalmazza feladatonként az elérhető pontokat és az elérhető maximális pontszámot.

Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak:

- legalább öt, de legfeljebb tíz feladatból áll,
- érintenie kell a tananyag (félév vagy tanév) legfontosabb fejezeteit,
- a feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi,
- legalább négy feladat a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladat típusait tartalmazza (2 feladat rutinfeladatok, 2 feladat összetettebb feladatok)
- legalább két feladat számolási készséget és logikai készséget felmérő feladat típus legyen, amiből legalább az egyik szöveges feladat.

Amennyiben szóbeli feleletre kerül sor az közvetlenül az írásbeli vizsgát követően történik. A vizsgáztató tanár kijavítja a feladatlapot, s a hibás feladatok alapján kérdez, majd a Pedagógiai Programban rögzített, az adott évfolyam minimum követelménye alapján kérdéseket tesz fel.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Fizika

A vizsga egy 60 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga feladatainak a tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti. A feladatok az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további feladatok pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza.

A szóbeli vizsga közvetlenül az írásbeli vizsgát követően történik. A vizsgáztató tanár kijavítja a feladatlapot, s a hibás feladatok alapján kérdez, majd a Pedagógiai Programban rögzített, az adott évfolyam minimum követelménye alapján kérdéseket tesz fel.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Biológia

Biológia vizsga egy 60 perces írásbeli vizsgából és 15 perces szóbeli vizsgából áll.

Az írásbeli vizsga tartalmilag három feladattípusból áll. Az írásbeli vizsga feladatainak a tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti

1. Alapfogalmak /5db/
2. Ábraelemzés, felismerés
3. Egy adott témakör önálló bemutatása. Környezetvédelem vagy egészségvédelem szerepeljen a témakör bemutatásánál.

Szóbeli vizsga: közvetlenül az írásbeli vizsgát követően történik, 15 perc szünet után.

A vizsgáztató tanár kijavítja a feladatlapot, s a hibás feladatok alapján kérdez, majd a Pedagógiai Programban rögzített, az adott évfolyam tananyaga alapján kérdéseket tesz fel.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Kémia

A kémia vizsga egy 60 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga feladatainak a tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti. Az írásbeli feladatsor legalább öt feladatból áll. A feladatsor tartalmazza feladatonként az elérhető pontokat és az elérhető maximális pontszámot. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- Rövid kiegészítendő típusú feladatok
- Feleletválasztós (teszt) feladatok
- Legalább egy számítási feladatnak
- Kémiai egyenletek levezetésének

A szóbeli vizsga közvetlenül az írásbeli vizsgát követően történik. A vizsgáztató tanár kijavítja a feladatlapot, s a hibás feladatok alapján kérdez, majd a Pedagógiai Programban rögzített, az adott évfolyam minimum követelménye alapján kérdéseket tesz fel.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Földrajz

Földrajz vizsga egy 60 perces írásbeli és 15 perces szóbeli vizsgából áll.

Az írásbeli vizsga tartalmilag három feladattípusból áll.

A feladatsor tartalmazza feladatonként az elérhető pontokat és az elérhető maximális pontszámot.

1. Alapvető térképi ismeretek

/mechanikus és logikai térképolvasás/

2. Alapfogalmak

3. Egy adott kontinens, vagy ország bemutatása, természetföldrajzi és gazdaságföldrajzi vonatkozásban.

Szóbeli vizsga: közvetlenül az írásbeli vizsgát követően történik, 15 perc szünet után.

A vizsgáztató tanár kijavítja a feladatlapot, s a hibás feladatok alapján kérdez, majd a Pedagógiai Programban rögzített, az adott évfolyam tananyaga alapján kérdéseket tesz fel.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Természettudomány

A természetismeret vizsga egy 60 perces írásbeli vizsgából és 15 perces szóbeli vizsgából áll. Az írásbeli vizsga feladatainak a tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti.

A írásbeli vizsga tartalmilag három feladattípusból áll.

1. Alapvető térképi ismeretek

/mechanikus és logikai térképolvasás/

2. Természetföldrajzi alapfogalmak, jelenségek

3. Egy adott élőlény rövid bemutatása.

Szóbeli vizsga: közvetlenül az írásbeli vizsgát követően történik, 15 perc szünet után.

A vizsgáztató tanár kijavítja a feladatlapot, s a hibás feladatok alapján kérdez, majd a Pedagógiai Programban rögzített, az adott évfolyam tananyaga alapján kérdéseket tesz fel.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Testnevelés és sport

A vizsga típusa: gyakorlati vizsga. A vizsga testnevelés tantárgyból az adott félévben/évben a tananyagban szereplő követelményekre épül. A tanulók a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati vizsga sportágankénti bemutatásának teljes hossza max. 45 perc. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, gimnasztika, a labdajátékok közül választhatóan egy sportág a kézilabda, kosárlabda, labdarúgás közül.

Értékelés: mindegyik sportágra a vizsgázó 25 pontot kap.

Összes pontszám: 100 pont

Vizuális kultúra

A gyakorlati vizsgarészt egy minimum 8 darabból álló portfólió benyújtása képezi, előzetesen megadott témakörökből, mely felöleli az adott évfolyam tananyagát. Ezt a vizsgázó röviden bemutatja a bizottságnak.

Az értékelés szempontjai:

- téri, formai, színbeli ismeretek
- kompozíció

Rendelkezésre álló idő: 45 perc.

A vizuális kultúra vizsga szóbeli vizsgarésze során a tantárgy témaköreiből előre megadott 10 művészettörténettel kapcsolatos tételből lehet húzni a tanulóknak.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Rendelkezésre álló idő: 15 perc.

Ének - zene

Az ének-zene vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

A gyakorlati részben a vizsgázónak a tanult dalokból egy maga által összeállított népdalokból és műdalokból kell elénekelnie, amelyből a vizsgabizottság választ. Az értékelés szempontjai: stíluszerű előadás, dallami és ritmusbeli pontosság. A maximálisan elérhető pontszám 30 pont.

Az ének-zene vizsga szóbeli vizsgarésze során a tantárgy témaköreiből előre megadott 10 zeneelmélettel, zenetörténettel illetve népdalelemzéssel kapcsolatos tételből lehet húzni a tanulóknak.

Az értékelés az általános értékelés szabályainak megfelelően történik.

Rendelkezésre álló idő: 45 perc.

Technika és tervezés

A technika, életvitel és írásbeli és gyakorlat vizsgarészből áll.

A teszt jellegű írásbeli feladatsorban az adott évfolyam tantervi követelményeinek megfelelő témakörök szerepelnek.

Gyakorlati feladat: Egy egyszerű használati tárgy készítése és bemutatása 5-7. osztályban papírból, textiltől vagy fából.

Digitális kultúra

Az informatika vizsga két (egyenként esetleg több részből álló) gyakorlati feladat végrehajtásából áll, amelyek tananyaga a félév vagy a tanév legfontosabb fejezeteit érinti. A két feladat közül az egyik egy összetett problémamegoldást ellenőriz, a másik pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusaiból egy könnyebb feladat megoldását várja el. Időtartama: 60 perc

A vizsgán a gyakorlati feladatokat számítógépen hajtja végre a vizsgázó.

Etika/ Hit- és erkölcstan

Az etika-erkölcstan vizsga szóbeli vizsgából áll. A vizsgán a tantárgy témaköreiből választhat kérdéseket a vizsgabiztos. 10 tételből lehet húzni a tanulóknak.

A szóbeli vizsga 2 feladattípusból áll.

Készítsen egy esszét egy napjáról vagy a családjától vagy baráti kapcsolatairól.

A húzott téma megbeszélése.

Dráma és színház 8. évfolyam

A dráma és színház vizsga szóbeli vizsgából áll.

A vizsgáztató tanár a tanév során megtanítandó tananyag minimum szintjét kéri számon.

Ezen kívül a tanulónak előre el kell készítenie egy bemutatót egy szabadon választott színházi előadásról, melyben a színházi formanyelvet, a színház eszköztárát is bemutatja.

A vizsga időtartama: 45 perc

1.9. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola beiskolázási körzete Karcag város teljes közigazgatási területe. Az iskola első évfolyamára felvételt nyernek azok a tanköteles és iskolaérett gyermekek, akik:

- az iskola beiratkozási körzetében életvitelszerűen laknak
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig azok a gyermekek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkben életvitelszerűen lakik körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

A felvételi kötelezettség teljesítését, és a hátrányos, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók előnyben részesítését követően esetlegesen benyújtott további felvételi kérelmek közül intézményünkbe sorsolás nélkül felvehető az ún. különleges helyzetben lévő tanuló.

Különleges helyzetnek az minősül, ha a tanuló

- a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő
- b) testvére intézményünk tanulója, vagy
- c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az intézmény körzetében található, vagy
- d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában a tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

A sorsolásra vonatkozó szabályokat az iskola Házirendje tartalmazza. A felvett tanulók tagintézménybe és osztályba sorolásáról az igazgató dönt, lehetőség szerint a felvételi kérelemben megjelölt intézmény/tagintézmény kijelölésével. Az igazgató a döntése során a hátrányos vagy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszámának tagintézményi, illetve párhuzamos osztályok arányát is figyelembe veszi. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulók intézménybe sorolásakor az intézményvezető a különleges helyzet fennállását minden esetben vizsgálja.

A jelentkezési határidőn túl beérkező felvételi kérelmekről az intézményvezető az esélyegyenlőségi szempontok jogszabályi kritériumai alapján dönt a jelentkező tanuló intézmény/ tagintézménybe és osztályba sorolása tekintetében.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;

- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészség hét”/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

A Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola helyi tanterve a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete alapján készült. A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz: Idegen nyelvként az angol nyelvet tanítjuk a 4. évfolyammal kezdődően. A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 5 tanórán történik. A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet az 1-4. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, továbbá matematika, 5-6. évfolyamon magyar nyelv, valamint irodalom, 7. évfolyamon a Kiskulcsosi tagintézményben magyar nyelvtan, a Kováts székhelyintézményben matematika, 7-8. évfolyamon a Kiskulcsosi tagintézményben matematika, a Kováts székhelyintézményben fizika, kémia, földrajz, biológia tantárgyak tanítására fordítjuk. Mindezeknek megfelelően az iskola helyi tantervi hálója:

Óratervi háló a Kiskulcsosi tagintézményben:

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és óraszámai a NAT 2020 bevezetésével								
Tantárgy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1				
Magyar nyelv					2+0,5	2+0,5	1+1	1
Irodalom					2+0,5	2+0,5	2	2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	3+1	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Első idegen nyelv (angol)				2	3	3	3	3
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret						1		
Dráma - és színház								1
Közösségi óra					1	1	1	1
Összes heti kötelező	24	24	24	25	28	28	30	30

Óratervi háló a Kováts székhelyintézményben:

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és óraszámjai a NAT 2020 bevezetésével								
Tantárgy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1				
Magyar nyelv					2+0,5	2+0,5	1	1
Irodalom					2+0,5	2+0,5	2	2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	3+1	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Első idegen nyelv (angol)				2	3	3	3	3
Fizika							1+0,5	2
Kémia							1+0,5	2
Biológia							2	1+0,5
Földrajz							2	1+0,5
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret						1		
Dráma - és színház								1
Közösségi					1	1	1	1
Összes heti kötelező	24	24	24	25	28	28	30	30

2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A kerettanterv tartalmaz tantárgyi tanterveket, ezek azonban két évre szólnak, az egyes témákhoz kötelező tartalmakat, fejlesztési célokat és minimális óraszámot határoznak meg. (Az óratervben szereplő óraszámoknak csak a 90%-ára adnak meg tervet.)

A rendelet előírja, hogy ezeket a tematikus egységeket tanévre lebontva kell beépíteni a helyi tantervbe, továbbá a szabadon felhasználható 10% időkeret tartalmát is meg kell tervezni.

2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, pedagógusválasztás szabályai

Az iskola a helyi tanterve alapján megszervezi a tanulók, az évfolyamok, az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoportok tanítási óráit. A tanulói terhelhetőség maximumát a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet határozza meg évfolyamonként. Ezt a tanulócsoportok órarendjének kialakításakor figyelembe kell venni, mert megmutatja, hogy a tanulónak egy nap legfeljebb mennyi tanórája lehet.

Az iskola igazgatója minden év április 15-ig elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót azokról a foglalkozásokról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tanuló május 20-ig nyilatkozik részvételi szándékáról (kiskorú esetén a szülő gyakorolja a választás jogát).

Ha a tanulót – kérelmére – felvették az egyéb foglalkozásra, a tanítási év végéig köteles azon részt venni. A választás legalább egy tanévre szól, kilépés csak tanév végén lehetséges.

Mulasztás esetén az egyéb foglalkozást úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

A tanulónak - kiskorú esetén a szülőnek – írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a választott egyéb foglalkozásra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

Az iskolába újonnan beiratkozó tanuló, illetve a szülő a beiratkozáskor jelezheti az egyéb foglalkozással kapcsolatos kérését az iskola intézményvezetőjének.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Egyéb foglalkozás a tanórán kívüli egyéni vagy csoportos pedagógiai tartalmú foglalkozás, mely a tanulók fejlődését szolgálja. A tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözete terhére megszervezett foglalkozások. Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok meghatározott időkerete felett. A tanítási órák és az egyéb foglalkozások között a tanulók részére szünetet tartunk. A szünetek rendjét az iskola házirendje határozza meg. Egyéb foglalkozást a nevelési-oktatási intézményben, pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazott tarthat. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak. Lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A tanórán kívüli foglalkozások megszervezését (a foglalkozások megnevezését, heti óraszámát, a vezető nevét, működésének időtartamát) minden tanév elején az iskola tantárgyfelosztásában rögzíteni kell.

Felkészülés másnapra

Az alsó tagozat egész napos iskolát nem választó osztályaiban a napközi biztosítja a diákok felkészülését. Felső tagozatban az aktuális igények szerint tanulószoba/ összevont tanulószoba áll az 5-8. évfolyam tanulóinak rendelkezésére. Ezeken a foglalkozásokon a tanulók a következő nap tanóráinak írásbeli és szóbeli feladatit készítik el.

Szakkörök

A különböző szakköröket a magasabb szintű képzés igényével a tanulók érdeklődésétől függően indítja az iskola. A szakkör-vezető pedagógusokat az igazgató bízta meg. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek, erről elektronikus naplót kell vezetni. A szakkör vezetője felelős a szakkör működéséért.

Énekkar

Az énekkar célja a megfelelő adottságú tanulók zenei képességeinek, személyiségének igényes fejlesztése. Az énekkari tagság önkéntes, szervezése tagiskolánként történik. Vezetője az intézményvezető által megbízott kórusvezető tanár. Az énekkar biztosítja az iskolai ünnepélyek és rendezvények műsorának zenei programját.

Osztálykirándulás

A székhely/ tagintézmény a Pedagógiai Program célkitűzéseivel összhangban szervezik az osztálykirándulást. Szülői értekezleten kell az osztály szülői közösségével egyeztetni a kirándulás szervezési kérdéseit és a költségkímélő megoldásokat.

Erdei iskola

Erdei iskola-, szakmai tábor megvalósítása pályázati forrásból történik.

Kulturális intézmények látogatása

Múzeum-, színház-, mozi-, kiállítás- és tárlatlátogatások, valamint sportrendezvények a tanítási időn kívül bármikor szervezhetők az osztályközösségek, vagy kisebb tanulócsoportok számára, melyhez az igazgató engedélye szükséges. A tantárgyak helyi tantervében szereplő tananyagokhoz tanórai keretben is szervezhetők ilyen látogatások.

Egyéb rendezvények

Az intézmény tanulóközösségei (osztályközösségek, diákkörök stb.) egyéb rendezvényeket is szervezhetnek. Az egyéb jellegű rendezvények lebonyolításához kérvényt kell benyújtani az intézményvezetőhöz.

Tanulmányi- és sportversenyek

Az iskola a tehetséges tanulók fejlődésének elősegítése érdekében tanulmányi, sport és kulturális versenyeket, vetélkedőket szervez. A versenyek megszervezéséért és a résztvevő tanulók felkészítéséért a szakmai munkaközösségek, illetve a szaktanárok felelősek. A versenyekre való felkészítés minden pedagógus kötelessége. Az intézményi versenyek tartalmát és lebonyolítási módját a munkaközösségek határozzák meg a munkaközösség-vezetők irányításával. Az iskola munkatervében szereplő versenyeket, vetélkedőket a tanév elején meghirdetjük. Az iskola a különböző szintű versenyekre továbbjutott tanulókat és a felkészítő pedagógust az intézményvezető a verseny idejére mentesíti az iskolai munkavégzés alól.

Nyári táborok, Sporttáborok – megvalósítása pályázati forrásból történik.

Kováts - Tehetségpont

A Kováts - Tehetségpont sokirányú készség-, képességfejlesztéssel alapozza meg tehetséggondozó programját az alsós diákok számára játék foglalkozást kínál.

A tehetségesebb, érdeklődőbb tanulók logikus gondolkodása, problémamegoldása elsőtől nyolcadikig kiemelt feladatunk, melyet részben differenciálással részben szakkörök formájában valósul meg. A felsősök természettudományos érdeklődésének felkeltésére Biológia-, Matematika-, Földrajz-, Kémia köröket szervezünk.

Foglalkozásválasztás: A tehetséggondozó körök érdeklődéstől függően választhatók. A foglalkozásvezetők személye adott, ami a mindenkor tanterv felosztás és a szakos-ellátottság függvénye.

Egyéni foglalkozások

Egy-háromfős foglalkozások: a tanuló heti kötelező óraszám és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára, továbbá az első-negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differenciált fejlesztés.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni tanrendben tanulóként tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulóként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

A csoportbontások

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően nem szakrendszerű (alsó tagozat) és szakrendszerű (felső tagozat) oktatás szerint tanulnak a diákok. Csoportbontást az eredményesebb, hatékonyabb oktatás érdekében alkalmazzuk, amennyiben ennek a feltételei adottak. A további csoportbontásokat és a csoportok számát az egyes osztályokban, illetve az évfolyamon tanulók létszámától függően határozzuk meg az intézményi órakeret függvényében.

2.5. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei korlátai

- Hétvégére minimális szóbeli és írásbeli szorgalmi feladat adható
- Őszi, téli, tavaszi (nyári) szünetre házi feladat nem adható
- A házi feladatot minden esetben tankönyvből, vagy mindenki számára elérhető irodalomból vagy forrásból (Internet) lehet adni.
- A szorgalmi házi feladat nem kötelező, de a tanár által értékelendő feladat.
- A házi feladat mennyisége alkalmazkodjon életkorhoz, valamint az órai tananyag mennyiségéhez.
- A tanár által nem vett, nem ismertett anyagot és ismeretlen anyagot ne adjunk fel!
- A házi feladat elkészítésének hiánya, elmulasztása felróható a tanulóknak.
- Az írásbeli házi feladat kapcsolódjon az órai anyaghoz, annak a tudásnak az ellenőrzését, gyakorlását szolgálja.

- A szóbeli házi feladat az órai tananyag megtanulása és önálló visszaadása
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál

2.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a bizonyítvány kiosztásakor írásban tájékoztatjuk a szülőket. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

Az Nkt. 46.§ (5) alapján elsőtől a nyolcadik évfolyamig az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

A taneszközök kiválasztásánál a munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- megfelel az intézményünk elveinek, céljainak, helyi tantervének;
- jól tanítható, jól tanulható, lehetőséget teremt az önálló tanulásban, differenciálásban, rögzítésben;
- nyomdai kivitelezése alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül;
- minősége, megjelenése alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására neveli;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- egy-egy tantárgy tanításához felmenő rendszerben ugyanazt a tankönyvcsaládot használjuk;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyek segítik a tananyag feldolgozását és a tanulási önállóságot;
- biztosítja a pedagógus módszertani szabadságát a hatékony ismeretátadás, készségfejlesztés, képességkibontakoztatás érdekében;
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal (pl. veszélyes, időigényes kísérletekről készült filmek, animációk) 3D modellek, grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek, játékok stb. segítségével.

2.7. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.

- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Etika/Hit-és erkölcsan oktatása

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény kötelezően előírja az Etika/Hit- és erkölcsan órák választását. Intézményünkben az etika óra vagy a helyette választható, az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsan óra a kötelező tanórai foglalkozások része.

Etika

Intézményünkben a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az 1-8. évfolyamán az etika oktatása kötelező tanórai keretben történik. Alsó tagozaton a NAT Magyar nyelv és irodalom, az Ember és társadalom, az Életvitel és gyakorlat, valamint a Művészetek műveltségterületek vonatkozó fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmai irányadóak, 1-4. évfolyam a tanítók tanítják. Felsőben az etika tantárgyra az Ember és társadalom műveltségterület Erkölcsan, etika közműveltségi tartalmai érvényesek. 5-8. évfolyamon azok a tanárok tanítják, akik megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkeznek.

Hit- és erkölcsan

A választható hit- és erkölcsan oktatás kereteiről a nemzeti köznevelésről szóló törvény és a 20/2012. EMMI rendelet szerint járunk el.

Beiratkozáskor, átiratkozáskor az egyházi jogi személy hit- és erkölcsanoktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumok nyilvánosságra hozott adatait az iskola írásban is a szülők rendelkezésére bocsátja. Ez alapján a szülő a hit- és erkölcsanoktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban nyilatkozhat az iskolának arról, hogy

- a) valamely a hit- és erkölcsan oktatás megszervezését vállaló egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsanoktatást, vagy
- b) az etika-oktatást igényli a gyermeke számára.

A tanulócsoporthoz kialakításával kapcsolatban figyelembe kell venni, hogy

- a) a hit- és erkölcsanoktatásban résztvevő tanulócsoporthoz összevonhatók,
- b) az etika helyett választott hit- és erkölcsan órákat elsősorban az etika órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani.

A hit- és erkölcstan tantárgy értékelése és minősítése az Nemzeti Köznevelési Törvény 54.§ (2)-(3) bekezdésének vagy (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik. Jogszabály értelmében a szabadon választott hit- és erkölcstan tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

Egész napos iskola

Az egész napos iskola olyan iskolaszervezési forma, amelyben a tanórai és egyéb foglalkozásokat az iskola délelőtt és délután, egyenletesen szétosztva 16 óráig szervezi meg az intézmény elfogadott Pedagógiai Programja szerint. Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak. Intézményünkben a Kováts Mihály székhely intézményben az alsó tagozaton egésznapos iskola működik, tanítási napokon 16 óráig, amennyiben ez humán erőforrással biztosítható. Amennyiben nem, a napközis ellátást biztosítjuk.

Felső tagozatban tanulószoba/ összevont tanulószoba áll az 5-8. évfolyam tanulóinak rendelkezésére. Az egész napos iskola, az egyéb foglalkozás, és a tanulószoba óráit az iskola heti időkeretéből biztosítjuk.

Természettudományos nevelés

Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése a nevelés-oktatás rendszerének kiemelt feladata. A kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítása a NAT kiemelten fontos tartalma. Cél, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során.

A köznevelési törvény adta lehetőségeken belül a Kováts Mihály székhely intézményben fontosnak tartjuk a természettudományos tantárgyak tanítási óraszámának növelését a kötelezően választandó tanórai keret terhére. Továbbá a tehetséges tanulók versenyekre és a középiskolára való eredményes felkészítésének érdekében különböző természettudományi szakköröket tartunk

2.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

Intézményünk a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint intézményünkben minden tanévben egyszeri alkalommal, tavasszal megszervezzük a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát, melyet az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai végeznek el. A mérésben érintett pedagógusok tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzítik az eredményeket, elemzik azt, és meghatározzák a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A mérés segítségével feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok, lehetőség nyílik az egyéni és közösségi fejlesztésre, felzárkóztatásra, a hátrányos helyzet megszüntetésére. A próbarendszer nevelési eszköz, nem képezi a tantervek tartalmát, nem szabad azokat előzetesen betanítani és gyakoroltatni.

2.9. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

A tanulókkal szemben támasztott követelményeket az iskola helyi tanterve (és az ehhez igazodó tanmenetek), valamint az iskola házirendje szabja meg. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzését a tanév közben a pedagógusok végzik. A tanulók értékelése 1. évfolyamon és 2. évfolyamon félévkor szóvessegesen, 2. évfolyam év végétől érdemjeggyel történik.

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés formái:

- írásbeli felelet,
- házi dolgozat beadása,
- témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő),
- bemneti-kimeneti mérések
- kompetenciamérés

Az ellenőrzés rendje:

- Bejelentés nélkül témazáró nem íratható.
- Naponta maximum 2 témazáró íratható.
- A témazárók súlya a legnagyobb. A többi írásbeli beszámoló a szóbeli feleletekkel egyenértékű.
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, munkáit 10 munkanapon belül kell kijavítani.
- A félévi és év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az értékelésnek összhangban kell lennie az évközi értékelés során adott szóbeli, írásbeli értékeléssel.

Korlátai:

- Azoknak a tanulóknak, akik verseny vagy betegség miatt nem írják meg a témazárót, lehetőséget kell adni arra, hogy szóban vagy írásban számot adjanak tudásukról.
- Huzamos betegség után személyes egyeztetés kell a számonkérés időpontjáról, formájáról. A felkészüléshez a tanulónak időt kell biztosítani.
- A tanulót, a szülőt az értékelés eredményéről minden esetben tájékoztatni kell.

2.9.1. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A pedagógusok nevelő-oktató munkájának egyik legfontosabb feladata a tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése a helyi tanterv alapján. A tantervben az egyes évfolyamok végén a fejlődés várható eredményeinek meghatározását irányelveknek kell tekinteni. A tanulók rendszeres értékelése a pedagógiai folyamat meghatározó része. Az értékelés motiválja a tanulót, visszacsatol a szaktanár számára, jelzést küld a szülő felé, s folyamatosan segíti az iskola ellenőrzési rendszerét.

Az értékelés alapelvei

A nevelőtestület az értékelés igazságosságát, objektivitását és rendszerességét fontos alapelvként ismeri el. Elkülöníti az értékelést az osztályzástól, mindkettőt funkciójának megfelelően alkalmazza. Iskolánkban az értékelés elsősorban a tanuláshoz való pozitív viszonyt, motiváltságot, a pozitív irányú elmozdulást segíti. A tanulók teljesítményének elbírálásakor különbséget kell tennünk az értékelés és az osztályzattal történő minősítés között.

Az értékelésnél megállapítjuk a fejlődést, a sikeres munkát, biztatjuk, dicsérjük a tanulót, értékeljük igyekezetét, önállóságát, de rámutatunk a hiányosságokra is.

Az osztályzatokkal történő minősítésnél a tantervi követelményeket tartjuk mérvadónak.

Értékelési alapelveink az alábbiakban rögzíthetők:

- Az értékelésben legfontosabb a következetesség és a kiszámíthatóság, egységes értékrend alkalmazása.
- Figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és képességeit.
- A tantárgyi és a tanári követelményeknek világosnak, egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lennie.
- Az értékelésnél betartjuk a rendszeresség és a módszertani sokszínűség elvét (feleltetés, dolgozat íratás, évfolyam felmérések, otthoni munkák értékelése).
- Értékelésnél a jutalmazás és az elmarasztalás eszközeit egyaránt alkalmazzuk.
- Az értékelést egyaránt használjuk diagnosztizálásra, folyamatjellemzésre és összegzésre.

A tanulók értékelésének módszerei, helye a pedagógiai folyamatokban

A tanulók értékelésének általános módszereit alkalmazzuk, amelyek a különböző tantárgyak sajátosságaihoz alkalmazkodnak.

- Szóbeli feleletek, amelyek célja az előző tanórákon feldolgozottak számonkérése, és osztályzattal történő értékelése,
- Írásbeli feladatok megoldásának osztályzattal történő értékelése
- Témazáró dolgozatok, amelyek egy-egy tanulási egység végén adnak összegzést a tanulók követelményekhez képesti tudásszintjéről.
- Gyakorlati tevékenység és annak eredményeinek értékelése

Értékelési típusok

	Diagnosztikus	Formatív	Szummatív
Célja	a tanuló/ - közösség kiindulási szintjének, összetételének megismerése.	az oktatási- nevelési folyamat szabályozása	az oktatási- nevelési folyamat eredményének rögzítése, globális kifejezése
Feladata	részletes információszerzés a tudásszint / képességek / neveltség állapotáról.	korrekció, segítségnyújtás biztosítása	a létező és az elvárt teljesítmény összevetése
Funkciója	az oktatási- nevelési ciklus tervezésének segítése (állapotfelmérés alapján fejlesztés tervezése)	a tanuló haladásának elősegítése (visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz: hibaaazonosítás, segítségnyújtás)	újabb minőségi jegyekkel az oktatási- nevelési folyamat fejlesztésének elősegítése
Időpontja	a tanítási szakasz elején esetleg végén (váltásokkor, probléma	a tanítási folyamat közben	a tanítási-tanulási szakasz végén

	felmerülésekor, stb.)		
--	-----------------------	--	--

A diagnosztikus értékelés során megmutatkozik, milyen tudásra támaszkodhatunk a tanítás-tanulás valamely nagyobb egységének megkezdése előtt. Ez a helyzetfeltárás pedagógusnak, tanulónak igen fontos jelzésértékkel bír.

A formatív értékelés a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője. Ez az értékelés információt ad a tanulóknak arról, hogy mit tanultak meg hatékonyan, miben maradtak el. Ez az értékelés nem minősít, hanem megerősít, korrigál, fejleszt.

A leggyakrabban használt értékelési típus a szummatív értékelés, amely globális képet mutat arról, hogyan tett eleget a tanuló a tanulási követelményeknek. Célja az összegzés, a záró minősítés.

A szöveges értékelés formái

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A szöveges értékelőlapok mintái a mellékletben találhatók.

A tanulók érdemjeggyel való értékelésének formái

Az érdemjegyekről a szülőket rendszeresen értesítjük.

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél az érdemjegyek, osztályzatok a következők:

- jeles (5),
- jó (4),
- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1).

A témazáró dolgozatok eredményei hangsúlyozottan szerepelnek a félévi és év végi minősítések, osztályzatok megállapításakor. Az írásbeli felelet, szódolgozat eredményei azonos értékűek az egyéb (szóbeli, szorgalmi) munkák értékelésével.

Az írásbeli számonkérések értékelése:

- Témazáró felmérések értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével.
- Különböző nehézségű feladattípusok nehézségi szintjének megadásával.
- A tanulási folyamatban aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettségének határidejei:

Számonkérés típusa	Rögzítés, értesítés határideje
Éveleji, félévi, évvégi dolgozat	14 nap
Témazáró dolgozat	14 nap
Írásbeli röbdolgozat	7 nap

Szódolgozat, tollbamondás	7 nap
----------------------------------	--------------

Érdemjegyek bejegyzésének módozatai az elektronikus naplóba és a tájékoztatófüzetbe:

Kiskulcsosi tagintézmény		Kováts székhely	
Értékelési mód	súlyozás	Értékelési mód	súlyozás
beszámoló	100 %	beszámoló	100 %
dolgozat	100 %	füzetvezetés	50%
év végi felmérés	200 %	gyakorlati feladat	100 %
		év végi felmérés	200 %
félévi felmérés	200 %	félévi felmérés	200 %
		hangos olvasás (felmérés)	100 %
gyakorlati feladat	100 %	házi dolgozat	50 %
házi dolgozat	50 %	házi feladat	50 %
házi feladat	50 %	írásbeli röpdolgozat	100 %
írásbeli röpdolgozat	100 %	írásbeli témazáró dolgozat	200 %
írásbeli témazáró dolgozat	200 %	kisérlettségi	100 %
		másik intézményből hozott értékelés	100 %
másik intézményből hozott értékelés	100 %	órai munka	100 %
órai munka	100 %	projektmunka	100 %
projektmunka	50 %	szóbeli felelet	100 %
szóbeli felelet	100 %	szódolgozat	100 %
versenyen való részvétel	100 %	tollbamondás	100 %
hangos olvasás	100 %	verseny	100 %

- A 200 %-os értékelések: piros színnel
- A 100 %-os értékelések: kék színnel
- Az 50 %-os értékelések: zöld színnel kerülnek a tájékoztatófüzetbe/ellenőrzőbe.

A jelölési módok, színek az ellenőrzőbe és az elektronikus naplóba azonos módon történnek.

A dolgozatok, feladatlapok érdemjegyét a szaktanár az elektronikus naplóba való bejegyzéssel egyidejűleg a keltezés és a téma megjelölésével az ellenőrző könyvbe beírja./beíratja, és kézjeggyével ellátja. A témazáró feladatlapokat, a félévi, év végi felméréseket, amelyek az osztályozás tárgyát képezték, a következő tanév végéig meg kell őrizni.

Év végi minősítéskor a tanuló egész évi teljesítményét kell figyelembe venni.

Az évvégi jegy meghatározásánál a matematikai kerekítés szabályait kell alkalmazni. Ettől eltérő értékelést alkalmazni alapos indokkal az igazgató / tagintézmény-igazgató engedélyével lehet. A tantárgyi dicsérek jelölése: 5 D

2.9.2. Egyéb, az értékeléssel, minősítéssel kapcsolatos szabályok

Az értékelés százalékos ponthatárai témazárók esetében:

A témazárók minimum szintű feladatot tartalmaznak
--

45 %-ban		70 %-ban	
Százalék	Osztályzat / minősítés	Százalék	Osztályzat / minősítés
0 – 25 %-ig	elégtelen (1)	0 – 33 %-ig	elégtelen (1)
26 – 45 %-ig	elégséges (2)	34 – 50 %-ig	elégséges (2)
46 – 65 %-ig	közepes (3)	51 – 75 %-ig	közepes (3)
66 – 85 %-ig	jó (4)	76 – 90 %-ig	jó (4)
86 – 100 %-ig	jeles (5)	91 – 100 %-ig	jeles (5)

0-1 % között a matematikai kerekítés szabályait alkalmazzuk, ± 3 % eltéréssel alkalmazható a feladatok összeállításától függően.

A tanuló év végén nevelőtestületi dicséretben részesült, ha:

- a tanuló a tanév során kimagasló tanulmányi eredményt ért el, és a nevelőtestület egyetért, vagy
- a tantárgyak legalább 60%-ból tantárgyi dicséretet érdemelt,
- magatartása, szorgalma példamutató.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelésénél, minősítésénél a törvényi előírásoknak megfelelően járunk el. A minősítésnél figyelembe vesszük a szakértői, illetve szakvéleményben az értékelésre vonatkozóan megfogalmazottakat. A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulókat szakértői, illetve szakvélemény alapján az igazgató határozatban mentesítheti az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

2.9.3. A Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola kompetencia-alapú belső félévi, év végi mérései

Évfolyam	I. félév	II. félév
1.		Matematika Írás – helyesírás
2.	Szövegértés	Matematika Helyesírás
3.		Matematika Helyesírás
4.	Szövegértés	Matematika Helyesírás
5.		Próba kompetenciamérés
6.	Szövegértés	OKM mérés
7.		Próba kompetenciamérés
8.	Szövegértés	OKM mérés

2.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók jutalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartószorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul a tagintézmény jó hírnevének megőrzéséhez, a tagintézmény dicséretben részesíti.

A tagintézmény ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki:

- eredményes kulturális és közeleti tevékenységet folytat
- a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez
- területi, megyei, országos tanulmányi és sportversenyen eredményesen szerepel.

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

Az a tanuló, aki egész évben példamutató magatartást tanúsított és kiemelkedő munkát végzett, tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalmáért
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalmáért dicséretben részesül.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek. Községi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzárási ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Nevelőtestületi dicséretet abban az esetben kap a tanuló, ha példás a magatartása, a szorgalma, és a tantárgyak 60%-ból dicséretet kapott, vagy kimagasló tanulmányi eredményt ért el a tanév során. Ezt a dicséretet az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület adja.

Tanév végén a kitűnő tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, a jeles tanulók oklevelet, kimagasló versenyeredményekkel rendelkező, sikeres nyelvvizsgát tett tanulók könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzárási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A nyolc éven át kitűnő eredményt elérő tanulók díszoklevélben részesülnek.

Tanév végén a tanulók kiemelkedő elismerésekben részesülhetnek:

„Jó tanuló - jó sportoló díj (intézményi szinten)

„Iskoláért Plakett” (8. év végén, odaítélése a nevelőtestület döntése alapján a Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola székhelyén).

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnökök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével havonta/ kéthavonta végzik.

A félévi és az év végi minősítést az évközi értékelések alapján kell meghatározni.

A minősítés megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A magatartási elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.

- Fegyelmi fokozata: igazgatói intézés.

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

2.11. A tanulók továbbhaladása

2.11.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladás feltétele cím alatt meghatározott követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- egyéni tanrendben tanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg. Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap. A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

2.13. Komplex Alapprogram a Kováts Mihály Általános Iskola székhelyén

A Komplex Alapprogram a 2019/2020-as tanévben 2–4. osztályban és a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben az 5. osztálytól került bevezetésre.

Alapelvek, célok, feladatok

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenció célú beavatkozásainak megalapozása.
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1. adaptivitás;
2. komplexitás;
3. közösségiség;
4. tanulástámogatás;
5. méltányosság

Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!**, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,

- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK

- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók
- Alprogrami eszköztár és feladatbank
- Tanítói- tanári kézikönyvek
- Órai illusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása

Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.

- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

A komplex alapprogram sajátosságai:

A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra

- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben. Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává. Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve. Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben. Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához. Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz. Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl. Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértézi fel. Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást. Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása. A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaaorientáció

- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészetalapú alprogram (MA)

Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába. A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására. Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátjaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

- A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.
- Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.
- Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.
- Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz. Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak. A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz. A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodásfejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának. Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon. Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségével is igénybe veszi. Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztntantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

Ráhangelődés

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

„Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása.

A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket. A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a komplex alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a következőkkel.

- A DFHT órák megszervezése, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítése.
- A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.
- Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.
- Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, iskola életéről a tagintézmény vezetője, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

Az iskolában folyó munka időkerete

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 %-ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ban azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a *DFHT tanítási-tanulási stratégiának* az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- 10-30%-ban pedig a Komplex órák keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a *délelőtti* és *délutáni* tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje 1. évfolyamon

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
07.45-08.00	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje 2-4. évfolyamon

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
07.45-08.00	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás
08.00-08.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
09.00-09.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
10.00-10.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
11.00-11.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
11.45-13.00	Ebédszünet, szünet				
13.00-13.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
14.00-14.45	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram
15.00-15.45	KAP-Te órát	KAP-Te órát	KAP-Te órát	Napközi	Napközi

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje 5. évfolyamon

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
07.45-08.00	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás
08.00-08.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
09.00-09.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
10.00-10.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
11.00-11.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
11.45-13.00	Ebédszünet, szünet				
13.00-13.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
14.00-14.45	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram
15.00-15.45	KAP-Te órát	KAP-Te órát	KAP-Te órát	Napközi	Napközi

A Komplex Alprogram minta-hetirendje 6. évfolyamon

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
07.45-08.00	Ráhangolódás	Tanulói felügyelet	Ráhangolódás	Tanulói felügyelet	Ráhangolódás
08.00-08.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
09.00-09.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
10.00-10.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
11.00-11.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
12.00-12.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
12.45-14.00	Ebédszünet/szünet				
14.00-14.45	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram
15.00-15.45	KAP-Te órád	Tanórán kívüli foglalkozás	KAP-Te órád	Tanórán kívüli foglalkozás	Tanórán kívüli foglalkozás

A Komplex Alprogram minta-hetirendje 7-8. évfolyamon

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
07.45-08.00	Tanulói felügyelet	Ráhangolódás	Tanulói felügyelet	Ráhangolódás	Tanulói felügyelet
08.00-08.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
09.00-09.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
10.00-10.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
11.00-11.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
12.00-12.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
13.00-13.45	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra	Tanóra
13.45-14.15	Ebédszünet				
14.15-15.00	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram	KAP-Alprogram

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy “Te órád” biztosítható.

Jelölések az elektronikus naplókban

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

- DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra
- TA – testnevelés alapú alprogram
- ÉA – életgyakorlat alapú alprogram

- DA – digitális alapú alprogram
- MA – művészetalapú alprogram
- TÓ – „Te órád”
- RÁ – ráhangolódás

2.14. Digitális környezet a köznevelésben az EFOP 3.2.3-17 /VEKOP- 7.3.3.-17 2017-00031 azonosítószámú program megvalósítása a Karcagi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Kiskulcsosi Általános Iskolai Tagintézménye vonatkozásában (2023. szeptember 01-től: Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola Kiskulcsosi Általános Iskolája)

A Karcagi Tankerületi Központ, mint kedvezményezett 75.000.000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült az EFOP-3.2.3-17-2017-00012 projekt megvalósításához. A megvalósításba 3 intézmény került bevonásra, többek között a Karcagi Általános Iskola és AMI Kiskulcsosi Általános Iskolai Tagintézménye.

A projekt keretében tagintézményünk a matematikai megismerést támogató módszertani programcsomagok közül a GEOMATECH@ digitális pedagógiai módszertani programcsomag bevezetését, elsajátítását tűzte ki célul., melyhez társult a problémamegoldó, és az algoritmikus gondolkodás fejlesztése Edbottal a humanoidrobottal módszertani programcsomag.

A Digitális Fejlesztési Terv céljainak, feladatainak megvalósulása

A pályázat keretében a pedagógus munkatársak által megszerzett informatikai kompetenciákat az oktatási folyamatban alkalmazzák, kiemelten a matematika terület hangsúlyával, ezért elsősorban ezen a területen léptünk tovább, oktatási módszereinket és egyben eszközeinket is korszerűsítettük. Későbbiekben már szinte minden tantárgyat áthatott ez a változás, hiszen kis tantestület vagyunk, így belső továbbképzéssel átadtuk a tanultakat a többi pedagógusnak. A pályázat segítette a tanulók munkáját is, hiszen a tanórák érdekesebbek lettek a digitális tananyag beépítésével, így motiváltabban dolgoztak. Valamint a digitális oktatás során a felkészült pedagógusok könnyebben vették az átállást az online oktatásra. A projekt eredményeként a pedagógusok informatikai készségei elmélyültek, a korszerű informatikai eszközök használatát előtérbe helyezték. a következő idolkoltsággal:

- megfelelően motivál,
- erősíti a tevékenységközpontú munkaformát,
- kollaboratív tanulásra ad lehetőséget,
- lehetőséget ad a kooperatív technikák minél szélesebb körű alkalmazására,
- segítségével többféle kompetencia fejleszthető,
- támogatja a hatékony tanulási technikák megismerését és elsajátítását,
- a digitális készségek jól hasznosíthatók a munka világában,
- csökkentik a digitális leszakadást.

1-4. évfolyamon:

- alapkészségek digitális módszerekkel történő fejlesztése;
- digitális eszközök alapszintű használata.

5-8. évfolyamon:

- kompetenciafejlesztés digitális eszközökkel; digitális írástudás;
- hatékony információkeresés;
- rendszerezés digitális eszközhasználatával;
- az informatika oktatás modern eszközrendszerének és alkalmazásoknak használatorientált megjelenése;
- digitális tér, internethasználat biztonságossá fejlesztése.

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szinte minden tantárgy oktatása közben alkalmazunk olyan módszereket, amelyeket a pályázat során megismertünk és elsajátítottunk:

- Humán tantárgyak esetében (magyar, történelem, angol) házi feladat, illetve szorgalmi formájában adott témából prezentációkat, szófelhőket kell készíteni.
- Informatika órán a tananyagot jelentős részben online, illetve elektronikus jegyzet formájában dolgozzák fel a tanulók gyakorló feladatok kíséretében.
- Természettudományos tantárgyak esetében a rögzítés, csoportosítás elvégzésére táblázatok készítése számítógépek segítségével történik. A szemléltetést gyakran diagramok segítségével valósítjuk meg.
- Az egyes kompetenciaterületek (olvasás, szövegértés, matematika, természettudományos, idegen nyelvi) fejlesztéséhez, rögzítéshez, ismétléshez, élményszerű gyakorlásához pedagógusaink rendszeresen alkalmaznak interaktív tananyagokat (elsősorban Smart program segítségével);
- A földrajz, biológia, fizika, kémia és technika órákon rendszeresen PPT- ben feldolgozott tananyag kerül ismertetésre és feldolgozásra;

A fentiekben ismertetett módszerek aránya az online oktatásban különösen magas volt, és elérte a kívánt szintet, vagyis azt, hogy minden tantárgy esetén rendszeresen történjék informatikai eszközhasználat. Digitális módszer alkalmazásával kerüljön feldolgozásra a tananyag, történjék a gyakorlás, illetve az értékelés. Rendszeresen tartottunk online órákat az osztályoknak, különösen az új anyag feldolgozásakor.

Tapasztalatunk szerint:

- a digitális pedagógia hozzájárul ahhoz, hogy tanulóink készség szintű, alkalmazóképes informatika tudással kerüljenek a felsőbb évfolyamokba, majd a munka világába,
- a matematika iránt érdeklődő tanulók száma emelkedett,
- a műszaki tudományok és pályák iránt nőtt a tanulók érdeklődése,
- a digitális készségek hosszú távon segítik a hatékony tanulást,
- az SNI-s tanulók megsegítése biztosítja az esélyegyenlőséget,
- az akkreditált pedagógus továbbképzések támogatták a digitális módszerek hosszú távú alkalmazását,

- intézményi szintűvé vált a digitális tehetséggondozás.

Az Edbot olyan programozható, humanoid (emberformájú robot), amely tanórai keretben, illetve azon kívül (például: szakkör) is alkalmazható.

Kiválóan alkalmas a diákok motiválására és komplex fejlesztésre:

- az algoritmikus gondolkodás;
- a problémamegoldás (egyéni/csoportos);
- a kreativitás;
- az anyanyelvi, idegen nyelvi;
- a matematikai;
- a természettudományi és technológiai;
- a digitális;
- a szociális;
- a kulturális

készségek és képességek fejlesztése terén. Az eszközt szinte bármely tantárgyhoz kapcsolódóan használják a pedagógusok szakköri vagy órarendi keretben, de általában az informatika óra vagy szakkör keretében ismerik meg a tanulók Edbotot.

A projekt eredményeinek fenntartása biztosított az intézmény pedagógiai munkájában, szervezeti működésében. Az infrastruktúra feltételeinket a mindennapi munkánkban folyamatosan kihasználjuk, a módszertani felkészültségünket igyekszünk tovább fejleszteni, a pályakezdő pedagógusainknak átadni. Sikertült a szülői közösséget bevonni az intézmény innovációs munkájába, szülői értekezleteken tájékoztatást, nyílt órákat tartottunk a szülőknek, ahol tapasztalatot szerezhettek arról, hogyan épül be a gyermekek tanórai munkájába a digitális tananyag, hogyan színesíti az oktatást-nevelést. Alkalmazunk értékelési eszközöket a kitűzött célok és az eredmények rendszeres nyomon követésére az alábbi módon:

Megvalósítás területe	A megvalósítás folyamatának értékelése	Önellenőrzés
• tervezési dokumentumokban történő megjelenítés • (munkaterv – tanmenet – óravázlat – digitális anyag)	• belső ellenőrzés • belső önértékelés • minősítés • tanfelügyelet	• félévi és év végi munka értékelése során
• digitális tartalmak megjelenítése adott felületen pl. óravázlatok, tanmenet	• belső ellenőrzés • belső önértékelés • minősítés • tanfelügyelet	

• tanítási órákon új tananyag feldolgozásokor, ellenőrzések során	• tanári értékelés írásbeli és szóbeli formái • feleltető rendszer	• Digitális kompetencia mérése
• projekt napokon • téma heteken		• Google űrlap
• kapcsolattartás során	• kérdőíves értékelés	• Google űrlap
• egyéb foglalkozásokon		• Google űrlap

Célok:

- Az intézmény IKT eszközállományának fejlesztése, beleértve a speciális infokommunikációs eszközöket is, biztosítja a korszerű iskola által támasztott követelményeket.
- A képzések után a korszerű eszközöket és módszereket ismerő és alkalmazni tudó pedagógusok tanítanak iskolánkban.
- A matematikai és a digitális kompetencia fejlődésétől azt várjuk, hogy tanulóink között kevesebb lesz a lemorzsolódással veszélyeztetett diák, nő a műszaki tudományok iránti érdeklődés, érthetőbbé válik a tananyag, motiváltabbak lesznek a tanulók.
- Szeretnénk a fejlesztéseket folytatni, hogy a kornak megfelelő színvonalú eszközökkel rendelkezünk és a módszereink is ehhez igazodjanak, fejlődésünk töretlenül haladjon tovább.

2.15. 2.14. „Az EFOP 3.3.5-17-2017-00031 azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Karcagi Tankerületi Központban című projekt eredményeinek fenntartása a Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola vonatkozásában

Az EFOP 3.3.5-17-2017-00031 azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Karcagi Tankerületi Központban” című projekt eredményeinek fenntartása érdekében alkalmazzuk a program céljainak megvalósításához illeszkedő, új módszertani fejlesztést az intézmény oktatási-nevelési munkája során.

A módszertan bevezetésével célunk a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítása, az élményalapú tanulás módszertani megalapozása, a tanulás közösségi élménnyé formálása, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nemformális módszertani kultúra megerősítése, a nyitott tanulási környezet biztosítása, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztése, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakítása.

Az Oktatási Hivatal EFOP-3.2.15-VEKOP-17-00001 azonosító számú, „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési, értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” című kiemelt projekt Informális és nem formális tanulási alkalmak című alprojektjének keretében a vezető pedagógusok elvégezték az „Élmény tanulni!” című, 30 órás, akkreditált pedagógusképzést, és az itt szerzett ismeretek alkalmazásával valósították meg 2018 június 3. és 4., valamint a 2019. június 3. és 4. hetében a kifejlesztett tematikus, informális és nem formális programokat.

Az Oktatási Hivatal EFOP-3.2.15-VEKOP-17-00001 projektje keretében 8 témamodul került kidolgozásra.

- Nomád, kaland, közlekedés
- Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés
- Művészeti nevelés
- Idegennyelv
- Nemzeti és kulturális identitás, hagyományörzés, anyanyelvápolás
- Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás
- Környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás
- Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás

A módszertannak a bevezetése az alábbi tevékenységek által valósul meg:

A vezető pedagógusok a 2019/2020. tanévtől a „Csodaszarvasprogram” (<https://www.csodaszarvasprogram.hu>) szakmai informatikai portálon közzétett tartalmak (játékok, programsablonok, ötletek) alkalmazásával, tanítási év alatt, a tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, napközis foglalkozások) keretében valósítják meg az informális és a nem formális tematikus tanulási alkalmakat.

A módszertan alkalmazásával:

- hozzájárulunk az iskolai lemorzsolódás és az iskolaelhagyók számának csökkentéséhez, valamint az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozásához;
- hozzájárulunk a tanulói ismeretek, kompetenciák elsajátítását, a személyiség kiteljesedését elősegítő eszközrendszer továbbfejlesztéséhez;
- hozzájárulunk az anyanyelvi- és viselkedéskultúra fejlesztését támogató programok, az egészségnevelési, mozgásfejlesztő és a környezeti nevelési programsorozatok megerősödéséhez;
- a tanulók digitális kompetenciáinak fejlődéséhez;
- a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztéséhez, a pedagógiai kreativitás előtérbe helyezéséhez; összhangban az új tantervi-tartalmi szabályozókban megjelenő követelményekkel;
- támogatjuk a köznevelésben az integrált oktatás megvalósulását;
- erősítjük az informális és a nem formális keretek között, a nyitott nevelési-tanulási környezetben megvalósuló programok, módszertanok szélesebb körű elterjedését a társadalmi együttműködés erősítését.

3. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

KARCAGI TANKERÜLETI KÖZPONT

Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola
Szentésiné Nánási Tünde igazgató részére

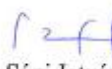
iktatószám: TK/099/01594-20/2023
ügyintéző: Kissné Soós Ágnes
email: agnes.soos@kk.gov.hu
telefon: +3659/795-207
melléklet: többletkötelezettség
táblázat

5300 Karcag
Kálvin utca 9.
tárgy: pedagógiai program jóváhagyása (2023/2024)

Tisztelt Igazgató Asszony!

A *Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola* (OM azonosító: 201469; székhely: 5300 Karcag, Kálvin utca 9.) köznevelési intézmény pedagógiai programját a *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 26.§ (1) bekezdésében* foglaltakra hivatkozva **jóváhagyom**, azzal a kitételrel, hogy a pedagógiai program szerinti többletkötelezettségeket a Karcagi Tankerületi Központ az adott évre szóló „szakmai dologi keret” mértékéig támogatja.

Karcag, 2023. szeptember 29.

Sági István
tankerületi igazgató 04

MELLÉKLETEK

1.SZ. MELLÉKLET – ÉRTÉKELŐ LAPOK A TANULÓK SZÖVEGES ÉRTÉKELÉSÉHEZ

1. osztályos tanuló értékelő lapja a 20.../20... tanév I. félévében

MAGATARTÁS	Példás	Jó	Változó	Rossz
SZORGALOM	Példás	Jó	Változó	Hanyag
MAGYAR NYELV				
Írás- Íráshasználat				
Betűalakítás	Szabályos	Nem mindig szabályos	Nem tetszetős	Torzított
Betűkapcsolás	Szabályos	Kevés kapcsolási hiba	Gyakori kapcsolási hiba	Sok hiba
Másolás	Hibátlan	1-2 hibával	Több hibával	Sok hiba
Tollbamondás	Hibátlan	1-2 hibával	Több hibával	Sok hiba
IRODALOM				
Beszéd	Választékosan fejezi ki magát.	Rövid mondatokkal közli gondolatait.	Szavakban fejezi ki magát.	Kérdésekre is csak szavakkal válaszol.
Olvasás	Szótagolva, jól olvas.	Szótagolva, lassan olvas.	Szótagolva nagyon lassan olvas.	Betűzgetve
Értő olvasás	Mondatokat megért.	Szavakat ért meg.	2-3 betűs szavakat ért meg.	Nem érti meg, amit olvas.
MATEMATIKA				
Számfogalom	Kialakult	Pontatlan	Bizonytalan	Kialakulatlan
Műveletvégzés	Önállóan, többnyire hibátlanul dolgozik.	Önállóan kevés hibával dolgozik.	Több hibával dolgozik.	Sok nevelői
Kreatív gondolkodás	Önálló, logikus	Kevés segítséget igényel	Bizonytalan, pontatlan	Kialakulatlan
ETIKA/	Ismeretei kiválóak.	Ismeretei jók.	Ismeretei megfelelőek.	Fejlesztésre szorul.
KÖRNYEZETISMERET	Minden témakörben kiválóan tájékozott.	Minden témakörben jól tájékozott.	A témakörökben megfelelően tájékozott.	Ismeretei hiányosak, felzárkóztatásra szorul.
ÉNEK-ZENE	Éneklése, ritmikai ismerete kiváló.	Éneklése, ritmikai ismerete jó.	Éneklése, ritmikai ismerete megfelelő.	Éneklése pontatlan, ritmikai ismerete hiányos.
VIZUÁLIS KULTÚRA	Szín és formaérzéke nagyon jó.	Szín és formaérzéke jó.	Szín és formaérzéke megfelelő.	Szín és formaérzéke fejlesztést igényel.
TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT	Munkája igényes, pontos.	Munkája általában szép.	Munkája olykor pontatlan.	Gyakran igényel nevelői segítséget.
TESTNEVELÉS ÉS SPORT	Szívesen mozog, betartja az utasításokat.	Igyekvő, az utasításokat általában betartja.	Mozgása kissé nehézkes, utasításokat nem mindig tarja be.	Nem szívesen mozog, az utasításokat nem tartja be.
ELSŐ FÉLÉVI SZÖVEGES MINŐSÍTÉS:	KIVÁLÓAN TELJESÍTETT	JÓL TELJESÍTETT	MEGFELELŐEN TELJESÍTETT	FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola
5300 Karcag, Kálvin út 9.
OM: 201 469

Dicséret:

Mulasztott órák száma: összes: ebből igazolt: igazolatlan:

Karcagi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

.....

2. osztályos tanuló értékelő lapja a 20.../20... tanév I. félévében

MAGATARTÁS	Példás	Jó	Változó	Rossz
SZORGALOM	Példás	Jó	Változó	Hanyag
MAGYAR NYELV				
Nyelvtan	A nyelvtani ismereteket tudja és helyesen alkalmazza.	A nyelvtani ismereteket tudja és jól alkalmazza.	A nyelvtani ismeretei hiányosak, alkalmazásuk során gyakran hibázik.	A nyelvtani ismereteket nem tudja.
Helyesírás	Másolása, tollbamondása, emlékezetből írása kiváló.	Másolása, tollbamondása, emlékezetből írása jó.	Másolása, tollbamondása, emlékezetből írása megfelelő.	Másolása, tollbamondása, emlékezetből írása fejlesztést igényel.
Íráskép	Szabályos, pontos, tiszta, rendezett.	Többnyire szabályos, általában tiszta, rendezett.	Többször pontatlan, rendezetlen.	Szabálytalan, rendezetlen.
IRODALOM				
Olvasási készség	Kifejezően, folyékonyan, hibátlanul olvas.	Folyékonyan olvas, kevés hibával.	Szólamokban olvas, több hibával.	Szótagolva, akadozva olvas.
Szövegértés	Érti az olvasottakat, feladatait kiválóan megoldja.	Érti az olvasottakat, feladatait jól oldja meg.	Nem mindig érti az olvasottakat, feladataiban gyakran hibázik.	Nem érti azt, amit olvas.
Szövegalkotás	Választékosan fejezi ki gondolatait.	Rövid mondatokkal fejezi ki gondolatait.	Kevés szóval közli gondolatait.	Kérdésekre rövid válaszokat ad.
MATEMATIKA				
Számfogalom	Kialakult	Pontatlan	Bizonytalan	Kialakulatlan
Műveletvégzés	Önállóan, többnyire hibátlanul dolgozik.	Önállóan kevés hibával dolgozik.	Több hibával dolgozik.	Sok nevelői segítséget igényel.
Kreatív gondolkodás	Önálló, logikus	Kevés segítséget igényel	Bizonytalan, pontatlan	Kialakulatlan
ETIKA/ HIT-ÉS ERKÖLCSTAN	Ismeretei kiválóak.	Ismeretei jók.	Ismeretei megfelelőek.	Fejlesztésre szorul.
KÖRNYEZET- ISMERET	Minden témakörben jól tájékozott, ismeretei kiválóak.	Minden témakörben tájékozott, ismeretei jók.	A témakörökben kevésbé tájékozott, ismeretei megfelelőek.	Ismeretei hiányosak, felzárkóztatásra szorul.
ÉNEK-ZENE	Éneklése, ritmikai ismerete kiváló.	Éneklése, ritmikai ismerete jó.	Éneklése, ritmikai ismerete bizonytalan.	Éneklése pontatlan, ritmikai ismeretei hiányosak.

Karcagi Kováts Mihály Általános Iskola
5300 Karcag, Kálvin út 9.
OM: 201 469

VIZUÁLIS KULTÚRA	Szín és formaérzéke nagyon jó.	Szín és formaérzéke jó.	Szín és formaérzéke megfelelő.	Szín és formaérzéke fejlesztést igényel.
TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT	Munkavégzése során önálló, pontos.	Munkavégzése során önálló, de nem mindig pontos.	Munkavégzése során nevelői segítséget igényel, munkája pontatlan.	Munkavégzése során sok nevelői segítséget igényel.
TESTNEVELÉS ÉS SPORT	Szívesen mozog, betartja az utasításokat.	Igyekvő, az utasításokat általában betartja.	Mozgása kissé nehézkes, az utasításokat nem mindig tartja be.	Nem szívesen mozog, az utasításokat nem tartja be.
ELSŐ FÉLÉVI SZÖVEGES MINŐSÍTÉS:	KIVÁLÓAN TELJESÍTETT	JÓL TELJESÍTETT	MEGFELELŐEN TELJESÍTETT	FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

Dicséret:

Mulasztott órák száma: összes: ebből igazolt: igazolatlan: